

คู่มือ

การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือน เพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ

คู่มือการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือน เพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

โดย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

พิมพ์ครั้งที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

จำนวน ๑๐๐ เล่ม

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	ร้อยตำรวจโทหญิง สุทธิมา พิพัฒน์พิบูลย์ นายพรชัย เมธาภรณ์พงศ์	รองเลขาธิการ ก.พ. ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
ผู้จัดทำ	นางสาวจิตติมา เกียนมิตรภาพ นางสาวศุจิตา อัจฉนาภิตติ	นิติกรเชี่ยวชาญ นิติกรชำนาญการพิเศษ

พิมพ์ที่ กลุ่มโรงพิมพ์ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
๔๗/๑๑๑ ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

E-book

(ก)

คำนำ

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้แก้ไขปรับปรุงกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ ให้มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น ลดความยุ่งยากซับซ้อน รวมทั้งกำหนดให้มีการนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในกระบวนการเลือกข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้ เพื่อให้ขั้นตอนวิธีการแต่งตั้ง อ.ก.พ. สามัญ เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

สำนักงาน ก.พ. จึงได้จัดทำคู่มือการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญเล่มนี้ขึ้น โดยปรับปรุงเพิ่มเติมจากคู่มือการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ ฉบับที่ออกตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๕๒ คู่มือเล่มนี้ได้อธิบายขั้นตอนและกระบวนการในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยนอกเหนือจากการปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับกฎ ก.พ. ฉบับใหม่ดังกล่าวแล้ว ยังได้เพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการประชุมของ อ.ก.พ. สามัญ พร้อมทั้งจัดทำประมวลคำถาม – คำตอบที่เกี่ยวข้อง สำนักงาน ก.พ. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนราชการและจังหวัดที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในการดำเนินการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญต่อไป

สำนักงาน ก.พ.

สำนักกฎหมาย

สิงหาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
สารบัญ	(ข)
บทที่ ๑ อ.ก.พ. สามัญและองค์ประกอบของ อ.ก.พ. สามัญ	๑
บทที่ ๒ อำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. สามัญ	๙
บทที่ ๓ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือน เพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ	๑๑
บทที่ ๔ การประชุมของ อ.ก.พ. สามัญ	๓๒
บทที่ ๕ ถาม – ตอบ	๓๖

ภาคผนวก

๑. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖
 - หนังสือรับรองตนในการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ฯ
๒. กฎ ก.พ. ว่าด้วยคณะอนุกรรมการสามัญประจำศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๔
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๑๔๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่อง การแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

บทที่ ๑ อ.ก.พ. สามัญ และองค์ประกอบของ อ.ก.พ. สามัญ

ส่วนที่ ๑ อ.ก.พ. สามัญ

คณะอนุกรรมการสามัญ หรือเรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. สามัญ” แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรบริหารทรัพยากรบุคคลในส่วนราชการต่าง ๆ โดยกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาหรือการเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ รวมทั้งวาระการดำรงตำแหน่งและจำนวนขั้นต่ำของอนุกรรมการดังกล่าว (ภาคผนวก ๑) ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ บัญญัติให้มี อ.ก.พ. สามัญ ประจำกระทรวง ประจำกรม ประจำจังหวัด และประจำส่วนราชการอื่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. กระทรวง” โดยออกนามกระทรวง เช่น อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ

(๒) คณะอนุกรรมการสามัญประจำกรม เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. กรม” โดยออกนามกรม เช่น อ.ก.พ. กรมการขนส่งทางบก อ.ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(๓) คณะอนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. จังหวัด” โดยออกนามจังหวัด เช่น อ.ก.พ. จังหวัดสระแก้ว อ.ก.พ. จังหวัดยะลา

(๔) คณะอนุกรรมการสามัญประจำส่วนราชการอื่นนอกจากส่วนราชการตาม (๑) (๒) และ (๓) ทั้งนี้ การเรียกชื่อ องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. ในกรณีนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ได้แก่ อนุกรรมการสามัญประจำศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (อ.ก.พ. ศอ.บต.) ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยคณะอนุกรรมการสามัญประจำศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๔ (ภาคผนวก ๒)

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดเกี่ยวกับการมี อ.ก.พ. สามัญ ลักษณะอื่น ๆ ไว้ดังนี้

มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่กระทรวงใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะอนุมัติให้มีแต่ อ.ก.พ. กระทรวงเพื่อทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม ก็ได้” ซึ่งหน่วยงานที่มี อ.ก.พ. สามัญลักษณะดังกล่าว คือ กระทรวงการต่างประเทศ โดยทุกกรมในสังกัดกระทรวงการต่างประเทศ ไม่มีการจัดตั้ง อ.ก.พ. กรม แต่ ก.พ. ได้อนุมัติให้ อ.ก.พ. กระทรวงการต่างประเทศ ทำหน้าที่ทั้ง อ.ก.พ. กรม และ อ.ก.พ. กระทรวง

มาตรา ๒๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ให้บรรดาอำนาจหน้าที่

ของ อ.ก.พ. กระทรวงเป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. กรมด้วย แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้มีรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน และอธิบดีเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง” ในวรรคนี้จำแนกประเภทหน่วยงานออกได้เป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี เช่น

- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

๒. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นส่วนราชการสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เช่น

- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- สำนักงบประมาณ
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๓. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการที่รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี เช่น

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สังกัดกระทรวงยุติธรรม)

มาตรา ๒๒ วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีสำนักงานรัฐมนตรี ให้ อ.ก.พ. กรมของสำนักงานปลัดกระทรวงทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมของสำนักงานรัฐมนตรี”

โดยสรุปแล้ว พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดรูปแบบของ อ.ก.พ. สามัญของส่วนราชการต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เพื่อเป็นองค์กรบริหารทรัพยากรบุคคล มีจำนวน ๗ รูปแบบ คือ

๑. อ.ก.พ. กระทรวง (มาตรา ๑๕)
๒. อ.ก.พ. กรม (มาตรา ๑๗)
๓. อ.ก.พ. จังหวัด (มาตรา ๑๙)
๔. อ.ก.พ. กระทรวง ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม (มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง)
๕. อ.ก.พ. กรม ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง (มาตรา ๒๒ วรรคสอง)
๖. อ.ก.พ. กรมของสำนักงานปลัดกระทรวง ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมของสำนักงานรัฐมนตรี (มาตรา ๒๒ วรรคสาม)
๗. อ.ก.พ. ประจำส่วนราชการอื่น ตามที่กำหนดใน กฎ ก.พ. (มาตรา ๑๔ (๔))

ส่วนที่ ๒ องค์ประกอบของ อ.ก.พ. สามัญ

แม้ว่า อ.ก.พ. สามัญ อาจมีรูปแบบแตกต่างกันถึง ๗ รูปแบบดังกล่าวข้างต้น แต่องค์ประกอบของ อ.ก.พ. สามัญ ในแต่ละรูปแบบ มีหลักการร่วมกันบางประการ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะประกอบด้วย อนุกรรมการ ๒ ประเภท ได้แก่ อนุกรรมการโดยตำแหน่งและอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากการสรรหาหรือการเลือก แล้วแต่กรณี ดังนี้

(๑) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง

สำหรับผู้ที่ทำหน้าที่ประธานและรองประธาน อ.ก.พ. สามัญ เป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดหรือระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดทำหน้าที่ดังกล่าว เช่น ในกรณีของ อ.ก.พ. กรม มาตรา ๑๗ กำหนดให้อธิบดีเป็นประธาน อ.ก.พ. กรม และให้รองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมาย ๑ คน เป็นรองประธาน อ.ก.พ. กรม นอกจากนี้ใน อ.ก.พ. กระทรวง จะมีผู้แทน ก.พ. ซึ่งแต่งตั้งจากราชการในสำนักงาน ก.พ. ๑ คน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. กระทรวง อีกด้วย

อนึ่ง อนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. สามัญ จะมีหน้าที่เป็นผู้กำหนดจำนวนอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตาม (๒) ก่อนที่จะมีการสรรหาหรือเลือกบุคคลดังกล่าว

(๒) อนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งโดยการสรรหาหรือการเลือก ประกอบด้วย

(ก) ผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว โดยมีจำนวนไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด และจะต้องมิได้เป็นข้าราชการในกระทรวงหรือกรมนั้น หรือมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนในจังหวัดนั้นแล้วแต่กรณี

(ข) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งในประเภทและระดับที่กฎหมายกำหนด ซึ่งได้รับการเลือกในระหว่างกันเองโดยให้มีจำนวนไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด

สำหรับคุณสมบัติของอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีข้อสังเกตเบื้องต้น ๓ ประการ ดังนี้

๑) กรณีอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. กรม ที่กำหนดว่าต้องไม่เป็นข้าราชการในกระทรวงหรือกรม นั้น หมายความว่าทั้งต้องไม่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการประเภทอื่นใดในกระทรวงหรือกรม นั้น ๆ ด้วย เช่น ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ จะเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ ไม่ได้

๒) กรณีอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. จังหวัด ที่กำหนดว่าต้องไม่เป็นข้าราชการพลเรือนในจังหวัดนั้น หมายความว่า จะต้องมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่มีตำแหน่งหน้าที่อยู่ ณ จังหวัด และมีได้เป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น แต่อาจเป็นข้าราชการประเภทอื่นได้ เช่น ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการตำรวจ รวมทั้งอาจเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญที่สังกัดส่วนกลางแต่ไปปฏิบัติงานในจังหวัดนั้นก็ได้ เพราะมิได้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด

๓) แม้ว่าขณะนี้ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน มาตรา ๑๕ (๑) มาตรา ๑๗ (๑) และมาตรา ๑๙ (๑) จะห้ามเฉพาะการแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการก็ตาม แต่สำหรับกรณีการแต่งตั้งพนักงานราชการเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ นั้น คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้มีมติว่า การแต่งตั้งพนักงานราชการซึ่งเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ดำรงตำแหน่งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ เป็นกรณีไม่เหมาะสมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลภายนอกส่วนราชการ ดังนั้น ส่วนราชการต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลภายนอกส่วนราชการต่อไป (ภาคผนวก ๓)

สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของ อ.ก.พ. สามัญ ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เป็นองค์กรบริหารทรัพยากรบุคคล ทั้ง ๗ รูปแบบ มีดังนี้ต่อไป

๑. อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วย

(๑) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง คือ

- รัฐมนตรีเจ้าสังกัด	เป็นประธาน
- ปลัดกระทรวง	เป็นรองประธาน
- ผู้แทน ก.พ.	เป็นอนุกรรมการ

(๒) อนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(ก) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกระทรวงนั้น จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่ไม่เกิน ๓ คน

(ข) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงในกระทรวงนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๕ คน

ทั้งนี้ ให้ อ.ก.พ. ตั้งเลขานุการ ๑ คน

(มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๔ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒. อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วย

(๑) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่

- อธิบดี เป็นประธาน
- รองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมาย ๑ คน เป็นรองประธาน

(๒) อนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(ก) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกรมนั้น จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่ไม่เกิน ๓ คน

(ข) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการในกรมนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๖ คน ซึ่งในที่นี้หมายรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการในสังกัดกรมที่ปฏิบัติงานในราชการส่วนกลางที่ไปตั้งในภูมิภาค และราชการส่วนภูมิภาคด้วย

ทั้งนี้ ให้ อ.ก.พ. ตั้งเลขานุการ ๑ คน

(มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๔ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓. อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วย

(๑) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง คือ

- ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน
- รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ๑ คน เป็นรองประธาน

(๒) อนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(ก) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในจังหวัดนั้น จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่ไม่เกิน ๓ คน

(ข) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการซึ่งกระทรวงหรือกรมแต่งตั้งไปประจำจังหวัดนั้น และได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๖ คน ซึ่งแต่ละคนต้องไม่สังกัดกระทรวงเดียวกัน

ทั้งนี้ ให้ อ.ก.พ. ตั้งเลขานุการ ๑ คน

(มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๔ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖)

๔. อ.ก.พ. กระทรวง ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม และ อ.ก.พ. กระทรวง ปัจจุบันนี้มีเพียง อ.ก.พ. กระทรวง การต่างประเทศ ซึ่งได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ให้เป็น อ.ก.พ. กระทรวง ที่ทำหน้าที่ทั้ง อ.ก.พ. กรม และ อ.ก.พ. กระทรวง โดยประกอบด้วย

(๑) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง คือ

- รัฐมนตรีเจ้าสังกัด เป็นประธาน
- ปลัดกระทรวง เป็นรองประธาน
- ผู้แทน ก.พ. เป็นอนุกรรมการ

(๒) อนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(ก) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกระทรวงนั้น จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่ไม่เกิน ๓ คน

(ข) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงในกระทรวงนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๕ คน

ทั้งนี้ ให้ อ.ก.พ. ตั้งเลขานุการ ๑ คน

(มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๔ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖)

๕. อ.ก.พ. กรม ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง สำหรับส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี หรือ

ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. กระทรวง เป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. กรมด้วย

๕.๑ กรณีทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง

(๑) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง คือ

- รัฐมนตรีเจ้าสังกัด เป็นประธาน
- อธิบดี/หัวหน้าส่วนราชการ เป็นรองประธาน
- ผู้แทน ก.พ. เป็นอนุกรรมการ
- รองอธิบดี/รองหัวหน้าส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย ให้เป็นรองประธาน อ.ก.พ. กรม เป็นอนุกรรมการ

(๒) อนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(ก) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกรมนั้น จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่ไม่เกิน ๓ คน

(ข) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรืออำนวยการในกรมนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๖ คน

ทั้งนี้ ให้ อ.ก.พ. ตั้งเลขานุการ ๑ คน

(มาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๔ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖)

๕.๒ กรณีทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม

(๑) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง คือ

- อธิบดี/หัวหน้าส่วนราชการ เป็นประธาน
- รองอธิบดี/รองหัวหน้าส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธาน

(๒) อนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(ก) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกรมนั้น จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่ไม่เกิน ๓ คน

(ข) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรืออำนวยการในกรมนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๖ คน

ทั้งนี้ ให้ อ.ก.พ. ตั้งเลขานุการ ๑ คน

(มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๔ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖)

๖. อ.ก.พ. กรมของสำนักงานปลัดกระทรวง ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมของสำนักงานรัฐมนตรี (มาตรา ๒๒ วรรคสาม) ดังนั้น อ.ก.พ. กรมของสำนักงานรัฐมนตรีจึงมีองค์ประกอบเป็นบุคคลชุดเดียวกับที่ปฏิบัติหน้าที่ใน อ.ก.พ. กรมของสำนักงานปลัดกระทรวง

๗. อ.ก.พ. ประจำส่วนราชการอื่น ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. (มาตรา (๑๔ (๔)) ซึ่งองค์ประกอบของ อ.ก.พ. สามัญ ของส่วนราชการนั้น ขึ้นอยู่กับการกำหนดในกฎ ก.พ. เป็นกรณี ๆ ไป เช่น คณะอนุกรรมการสามัญประจำศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (อ.ก.พ. ศอ.บต.) เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ว่าด้วยคณะอนุกรรมการสามัญประจำศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๔ (ภาคผนวก ๒)

สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและการเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน ตลอดถึงวาระการดำรงตำแหน่ง และจำนวนขั้นต่ำของอนุกรรมการดังกล่าวนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งจะได้กล่าวในบทที่ ๓ ของคู่มือฉบับนี้ต่อไป

องค์ประกอบ อ.ก.พ. สามัญ

มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. กระทรวง	มาตรา ๒๒ อ.ก.พ. กรม ปฏิบัติหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง	มาตรา ๑๗ อ.ก.พ. กรม	มาตรา ๑๙ อ.ก.พ. จังหวัด
อนุกรรมการโดยตำแหน่ง	อนุกรรมการโดยตำแหน่ง	อนุกรรมการโดยตำแหน่ง	อนุกรรมการโดยตำแหน่ง
รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง ผู้แทน ก.พ.	รัฐมนตรี อธิบดี/หัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทน ก.พ. รองอธิบดี/รองหัวหน้าส่วนราชการ อนุกรรมการ	อธิบดี รองอธิบดี	ผู้ว่า รองผู้ว่า
ประธาน รองประธาน อนุกรรมการ	ประธาน รองประธาน อนุกรรมการ	ประธาน รองประธาน	ประธาน รองประธาน
อนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง (วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี)	อนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง (วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี)	อนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง (วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี)	อนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง (วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี)
๑. ผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ด้าน ไม่เป็นข้าราชการในกระทรวง จำนวน ๒-๓ คน ๒. ข้าราชการประเภทบริหารสูงในกระทรวง เลือกตนเอง จำนวน ๓-๕ คน	๑. ผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ด้าน ไม่เป็นข้าราชการในกรม จำนวน ๒-๓ คน ๒. ข้าราชการประเภทบริหารหรืออำนวยการ ในกรม เลือกตนเอง จำนวน ๓-๖ คน	๑. ผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ด้าน ไม่เป็นข้าราชการในกรม จำนวน ๒-๓ คน ๒. ข้าราชการประเภทบริหารหรืออำนวยการ ในกรม เลือกตนเอง จำนวน ๓-๖ คน	๑. ผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ด้าน ไม่เป็นข้าราชการพลเรือนในจังหวัด จำนวน ๒-๓ คน ๒. ข้าราชการประเภทบริหารหรืออำนวยการ ในจังหวัด เลือกตนเอง จำนวน ๓-๖ คน

(ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖)

บทที่ ๒ อำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. สามัญ

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. สามัญ ไว้สรุปได้ดังนี้

๑. อ.ก.พ. กระทรวง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๖ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. กระทรวง ไว้ดังนี้

- (๑) พิจารณากำหนดนโยบาย ระบบ และระเบียบวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคลในกระทรวง ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓)
- (๒) พิจารณาการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกระทรวง
- (๓) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

๒. อ.ก.พ. กรม

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๘ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. กรม ไว้ดังนี้

- (๑) พิจารณากำหนดนโยบาย ระบบ และระเบียบวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคลในกรม ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓) และนโยบายและระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ อ.ก.พ. กระทรวงกำหนดตามมาตรา ๑๖ (๑)
- (๒) พิจารณาการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกรม
- (๓) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

๓. อ.ก.พ. จังหวัด

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๐ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. จังหวัด ไว้ดังนี้

(๑) พิจารณากำหนดแนวทางและวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓)

(๒) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๓) ปฏิบัติตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรม มอบหมาย

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

สรุปอำนาจหน้าที่ ของ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม และ อ.ก.พ. จังหวัด ได้ดังนี้

อำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม และ อ.ก.พ. จังหวัด

๑	อ.ก.พ. กระทรวง	๒	อ.ก.พ. กรม	๓	อ.ก.พ. จังหวัด
	พิจารณากำหนดนโยบาย ระบบ และระเบียบวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคล ในกระทรวงให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓)		พิจารณากำหนดนโยบาย ระบบ และระเบียบวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคล ในกรมให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓) และนโยบายและระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ อ.ก.พ. กระทรวงกำหนดตามมาตรา ๑๖ (๑)		พิจารณากำหนดแนวทาง และวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคล ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓)
	พิจารณาการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่างๆ ภายในกระทรวง		พิจารณาการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่างๆ ภายในกรม		พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้
	พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้		พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้		ปฏิบัติตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรม มอบหมาย
	ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ ก.พ. มอบหมาย		ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ ก.พ. มอบหมาย		ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

บทที่ ๓ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือน เพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป โดยมีผลเป็นการยกเลิกกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๕๒ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมจำนวนทั้งสิ้น ๓ ฉบับ และให้ใช้กฎ ก.พ. ฉบับนี้เพียงฉบับเดียว อันจะทำให้เข้าใจง่าย ชัดเจน และสะดวกในการปฏิบัติงานของส่วนราชการ โดยแบ่งกฎ ก.พ. ออกเป็นหมวดต่าง ๆ ดังนี้ (ภาคผนวก ๑)

- หมวด ๑ การกำหนดจำนวน การสรรหา และการเลือก อ.ก.พ. สามัญ (ข้อ ๔ - ข้อ ๑๐)
ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ การกำหนดจำนวนอนุกรรมการ (ข้อ ๔)

ส่วนที่ ๒ การเลือกข้าราชการพลเรือน (ข้อ ๕ - ข้อ ๗)

ส่วนที่ ๓ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ (ข้อ ๘ - ข้อ ๑๐)

- หมวด ๒ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง (ข้อ ๑๑ - ข้อ ๑๖)
- บทเฉพาะกาล (ข้อ ๑๗ - ข้อ ๑๘)

สำหรับกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดแนวทางดำเนินการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ ไว้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดจำนวนอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และจำนวนอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก

ขั้นตอนที่ ๒ การเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ

ขั้นตอนที่ ๓ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ

ขั้นตอนที่ ๔ การแต่งตั้ง

ขั้นตอนที่ ๕ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดจำนวนอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และจำนวนอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน ผู้ได้รับเลือก

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการ ใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๔ กำหนดให้อนุกรรมการโดยตำแหน่งของ อ.ก.พ. สามัญ ต้องร่วมกัน พิจารณากำหนดจำนวนของผู้ทรงคุณวุฒิและจำนวนข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก ดังนี้

๑. อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง และผู้แทน ก.พ. ร่วมกันพิจารณา

(๑) จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องไม่น้อยกว่า ๒ คน และไม่เกิน ๓ คน

(๒) จำนวนข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก ต้องไม่น้อยกว่า ๓ คน และไม่เกิน ๕ คน

๒. อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยอธิบดี และรองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมายให้เป็นรองประธาน ร่วมกัน พิจารณา

(๑) จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องไม่น้อยกว่า ๒ คน และไม่เกิน ๓ คน

(๒) จำนวนข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก ต้องไม่น้อยกว่า ๓ คน และไม่เกิน ๖ คน

๓. อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด และรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัด มอบหมายให้เป็นรองประธาน ร่วมกันพิจารณา

(๑) จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องไม่น้อยกว่า ๒ คน และไม่เกิน ๓ คน

(๒) จำนวนข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก ต้องไม่น้อยกว่า ๓ คน และไม่เกิน ๖ คน

การกำหนดจำนวนนี้อาจทำได้โดยการจัดให้มีการประชุมร่วมกันหรือโดยวิธีการอื่นก็ได้ แต่ควรจะต้อง มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น หากเป็นการประชุมต้องมีรายงานการประชุม ถ้าเป็นวิธีการอื่นต้องมี บันทึกและให้อนุกรรมการโดยตำแหน่งลงลายมือชื่อเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ ๒ การเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการ ใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกข้าราชการพลเรือน เป็นอนุกรรมการ อ.ก.พ. สามัญ ในหลายประเด็น โดยกฎ ก.พ. ฉบับนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ เฉพาะเท่าที่จำเป็น และเพิ่มความคล่องตัวให้แก่ส่วนราชการ เช่น เปิดโอกาสให้ส่วนราชการสามารถใช้วิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ในการเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน แก้ไขระยะเวลาการขึ้นบัญชีรายชื่อข้าราชการ พลเรือนผู้ได้รับเลือก จากเดิมที่กำหนดไว้ ๑ ปี เป็น ๒ ปี นอกจากนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือก ข้าราชการพลเรือนเป็นอนุกรรมการ อ.ก.พ. สามัญ ตามกฎ ก.พ. ฉบับนี้มีลักษณะเป็นการกำหนดมาตรฐาน

ขั้นต่ำ และเปิดโอกาสให้ส่วนราชการมีดุลพินิจในการกำหนดวิธีดำเนินการที่เหมาะสมได้เองภายใต้กรอบมาตรฐานขั้นต่ำดังกล่าว อันจะช่วยลดความยุ่งยากซับซ้อนในการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

สาระสำคัญของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ มีดังนี้

๑. การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือก (ข้อ ๕)

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดประเภทและระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกใน อ.ก.พ. สามัญ ดังนี้

- อ.ก.พ. กระทรวง (มาตรา ๑๕ (๒)) คือ ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงในกระทรวงนั้น
- อ.ก.พ. กรม (มาตรา ๑๗ (๒)) คือ ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการในกรมนั้น
- อ.ก.พ. จังหวัด (มาตรา ๑๙ (๒)) คือ ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการซึ่งกระทรวงหรือกรมแต่งตั้งไปประจำจังหวัดนั้น

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๕ ได้กำหนดให้ส่วนราชการ (กระทรวง กรม จังหวัด) จัดทำบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้มีคุณสมบัติซึ่งมีสิทธิที่จะดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๕ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) หรือมาตรา ๑๙ (๒) โดยในที่นี้จะขอเรียกบัญชีดังกล่าวว่า “บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือก” ทั้งนี้ หัวหน้าส่วนราชการจะมอบหมายให้หน่วยงานใดในสังกัดเป็นผู้จัดทำบัญชีดังกล่าวก็ได้

เมื่อได้จัดทำบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้มีสิทธิได้รับเลือกดังกล่าวแล้วปรากฏว่า จำนวนรายชื่อข้าราชการพลเรือนในบัญชีมีไม่เกินจำนวนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. สามัญ นั้น ๆ กำหนดตามข้อ ๔ (๒) ก็ให้ผู้มีชื่อดังกล่าวเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี (ข้อ ๕ วรรคสอง) โดยดำเนินการเสนอรายชื่อบุคคลดังกล่าวต่อประธาน อ.ก.พ. เพื่อให้มีคำสั่งแต่งตั้งต่อไป อย่างไรก็ตาม หากปรากฏว่ารายชื่อข้าราชการพลเรือนในบัญชีมีจำนวนเกินกว่าจำนวนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. สามัญ นั้น ๆ ได้กำหนดไว้ ส่วนราชการจะต้องจัดให้มีการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ โดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๖ ของกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับเลือกเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนใน อ.ก.พ. สามัญ ดังกล่าวข้างต้นนั้น หมายรวมถึงผู้ที่เป็อนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ อยู่แล้วโดยตำแหน่งด้วย เนื่องจากเป็นบุคคลที่ดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนดดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับการที่ผู้ใดเป็นอนุกรรมการอยู่แล้วโดยตำแหน่ง มิได้มีผลเป็นการตัดสิทธิผู้นั้นที่จะได้รับการขึ้นบัญชีและอาจมี โอกาสได้รับเลือกจากบัญชีให้เป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนในภายหลังได้ เช่น กรณีของรองหัวหน้าส่วน ราชการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นรองประธาน อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด หากภายหลังมีการ เปลี่ยนแปลงการมอบหมายตำแหน่งรองประธาน อ.ก.พ. ไปเป็นบุคคลอื่น รองหัวหน้าส่วนราชการผู้นั้นก็อาจมี สิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนแทนตำแหน่งที่ว่างได้ หากรองหัวหน้าส่วนราชการ ดังกล่าวได้รับการขึ้นบัญชีไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือก

๒. วิธีการเลือกข้าราชการพลเรือนเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ (ข้อ ๖)

เดิมกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็น อนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดวิธีการเลือกข้าราชการพลเรือน เป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ ไว้ ๒ วิธี ได้แก่ การนัดผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อไปออกเสียงลงคะแนน และการส่ง บัตรเลือกข้าราชการพลเรือนไปให้ผู้มีชื่อในบัญชีลงคะแนน ซึ่งส่วนราชการต้องเลือกใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่ง เท่านั้น จะใช้ทั้ง ๒ วิธีผสมกันไม่ได้ อันทำให้เกิดความไม่คล่องตัว ไม่ยืดหยุ่นสำหรับส่วนราชการบางแห่ง ที่มีหน่วยงานในสังกัดเป็นจำนวนมากทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมถึงกรณีที่มีหน่วยงานในสังกัดตั้งอยู่ ณ ต่างประเทศ ดังนั้น กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการ ใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๖ จึงได้กำหนดวิธีการเลือกข้าราชการพลเรือนเป็นอนุกรรมการ ใน อ.ก.พ. สามัญ ไว้ทั้งหมด ๔ วิธี โดยส่วนราชการสามารถกำหนดวิธีการเลือกวิธีเดียวหรือหลายวิธี ผสมผสานกันก็ได้ เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของส่วนราชการนั้น ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๑ การลงคะแนน ณ สถานที่ที่กำหนด

เป็นกรณีการนัดให้ผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนไปออกเสียงเพื่อลงคะแนนเลือก อนุกรรมการข้าราชการพลเรือน ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยให้หย่อนบัตรเลือกข้าราชการพลเรือน ลงในหีบบัตรภายในเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ ส่วนราชการสามารถกำหนดรูปแบบของบัตรเลือกข้าราชการพลเรือน ได้เองตามที่เหมาะสม โดยควรมีรูปแบบที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถตรวจสอบความถูกต้องแท้จริง ของบัตรเลือกได้ รวมถึงให้กำหนดวิธีตรวจสอบยืนยันตัวตนของผู้ที่ออกเสียงลงคะแนนด้วย นอกจากนี้ ควรชี้แจงวิธีลงคะแนนในบัตรดังกล่าวอย่างชัดเจนก่อนวันลงคะแนน เพื่อป้องกันบัตรเสียโดยไม่จำเป็น

๒.๒ การลงคะแนนผ่านทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

เป็นกรณีการส่งบัตรเลือกข้าราชการพลเรือนที่ส่วนราชการได้จัดทำขึ้นตามรูปแบบ ที่เห็นสมควรไปให้ผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนน เพื่อเลือกข้าราชการพลเรือนจากบัญชีรายชื่อ

ผู้มีสิทธิได้รับเลือกตามข้อ ๕ ของกฎ ก.พ.ฯ ซึ่งส่งไปให้ในคราวเดียวกันนั้น จากนั้นให้ส่งบัตรเลือกตั้งดังกล่าว กลับไปยังส่วนราชการ โดยหากเป็นการส่งบัตรเลือกตั้งกลับคืนไปทางไปรษณีย์ กฎ ก.พ. ฉบับนี้กำหนดให้ต้องส่ง ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเท่านั้น เพื่อให้มีหลักฐานการรับไว้อย่างชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากกฎ ก.พ. ฉบับเดิม ที่ให้ส่งบัตรกลับคืนทางไปรษณีย์ไม่ลงทะเบียนได้ด้วย อนึ่ง หากส่วนราชการต้องการกำหนดให้ส่งบัตรกลับคืน ส่วนราชการโดยตรงด้วยอีกช่องทางหนึ่ง ก็สามารถกระทำได้ตามหลักทั่วไป โดยกำหนดช่องทางและระยะเวลา สิ้นสุดในการรับคืนบัตรเลือกตั้งข้าราชการพลเรือนให้ชัดเจน

๒.๓ การลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

เป็นวิธีการเลือกที่กำหนดขึ้นใหม่ตามกฎ ก.พ. ฉบับนี้ เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่น คล่องตัว ให้แก่ ส่วนราชการตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป โดยส่วนราชการสามารถกำหนดรูปแบบการลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้เองตามวิธีการที่เห็นสมควร แต่จะต้องยึดความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ โดยให้เป็นไปตาม กฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้รับรองให้การติดต่อหรือส่งเรื่องถึงกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับหน่วยงาน ของรัฐ ถ้าได้กระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ให้ถือว่าเป็นการชอบด้วยกฎหมายและใช้เป็นหลักฐาน ได้ตามกฎหมาย ดังนั้น ส่วนราชการจึงสามารถนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือก อนุกรรมการข้าราชการพลเรือนได้ เช่น การใช้ระบบการลงคะแนนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Voting System (E-voting)) การใช้อีเมล หรือการใช้โปรแกรมประมวลผลสำรวจออนไลน์

๒.๔ วิธีอื่นใดที่ ก.พ. กำหนด

นอกจาก ๓ วิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ก.พ. อาจกำหนดวิธีการอื่นใดเพิ่มเติมในภายหลัง ตามที่เห็นสมควรก็ได้ อันจะเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ส่วนราชการต่าง ๆ ในการเลือกข้าราชการพลเรือน เป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า กฎ ก.พ. ฉบับนี้ได้กำหนดวิธีการเลือกไว้เป็นหลักกว้าง ๆ และเปิดโอกาส ให้ส่วนราชการสามารถพิจารณากำหนดรายละเอียดการดำเนินการได้เองตามความเหมาะสม แต่จะต้องดำเนินการ ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ตามกฎ ก.พ. ดังจะกล่าวต่อไป

๓. กรอบมาตรฐานขั้นต่ำที่ส่วนราชการจะต้องดำเนินการ (ข้อ ๗)

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการ ใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๗ ได้กำหนดกรอบมาตรฐานขั้นต่ำที่ส่วนราชการจะต้องดำเนินการในการเลือก อนุกรรมการข้าราชการพลเรือน โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๓.๑ ประกาศวิธีการเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการ (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๑))

ส่วนราชการจะต้องพิจารณากำหนดวิธีการเลือกวิธีใดวิธีหนึ่งหรือใช้หลายวิธีผสมผสานกันก็ได้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ และจะต้องประกาศวิธีการเลือกดังกล่าวให้ทราบเป็นการล่วงหน้าในเวลาอันสมควร ซึ่งอย่างน้อยอาจดำเนินการประกาศไปยังข้าราชการผู้มีสิทธิลงคะแนนโดยเฉพาะ หรืออาจจัดทำประกาศที่แจ้งให้ข้าราชการในสังกัดทราบเป็นการทั่วไปก็ได้ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวให้ลงนามโดยหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย

๓.๒ จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการ (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๒))

ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๒) กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำ “บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนน” ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งในที่นี้หมายถึง บรรดาข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดกรม กระทรวง หรือจังหวัด ที่มีประเภท และระดับตำแหน่งตามที่กำหนดในมาตรา ๑๕ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) และมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วแต่กรณี จึงเห็นได้ว่า บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๒) เป็นบัญชีชุดเดียวกันกับบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง โดยให้บุคคลดังกล่าวลงคะแนนเลือกกันเอง อันเป็นไปตามนัยตามมาตรา ๑๕ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) และมาตรา ๑๙ (๒)

ทั้งนี้ สำหรับผู้ที่ เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. สามัญ ได้แก่ ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง ที่ปลัดกระทรวงมอบหมาย อธิบดี รองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมาย ผู้ว่าราชการจังหวัด และรองผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทบริหาร บุคคลเหล่านี้ย่อมเป็นผู้สิทธิออกเสียงลงคะแนนตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนด ส่วนราชการจึงต้องจัดให้บุคคลเหล่านี้มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๒) ด้วย

๓.๓ แจ้งให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนทราบถึงกำหนดการ วิธีการเลือก และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือก (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๓))

ส่วนราชการมีหน้าที่ต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นสาระสำคัญให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนได้ทราบล่วงหน้าภายในระยะเวลาพอสมควรก่อนวันลงคะแนน ดังนี้

- กำหนดการ ได้แก่ วัน เวลา สถานที่ หรือโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ สำหรับการลงคะแนนทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ให้ระบุระยะเวลาที่ให้ส่งคืนบัตรเลือกข้าราชการพลเรือนด้วย
- วิธีการเลือกตามที่ได้ประกาศไว้ตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๑) ทั้งนี้ การแจ้งวิธีการเลือก ยังหมายความรวมถึงการแจ้งรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น วิธีปฏิบัติตนในการลงคะแนน เอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ในการแสดงตน วิธีการเข้าใช้งานระบบอิเล็กทรอนิกส์ และหลักเกณฑ์ในการนับคะแนน บัตรดี-บัตรเสีย

● บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือก ซึ่งส่วนราชการได้จัดทำไว้แล้วตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง
 หนึ่ง ในการแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ไปยังผู้มีสิทธิลงคะแนนตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๓) หากเป็นกรณีที่
 ส่วนราชการกำหนดวิธีการเลือกโดยลงคะแนนผ่านทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ส่วนราชการอาจดำเนินการจัดส่งบัตร
 เลือกเข้าราชการพลเรือนไปพร้อมกับการแจ้งข้อมูลดังกล่าวด้วยก็ได้

๓.๔ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับคะแนน (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๔))

ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับคะแนนขึ้นมาคณะหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย
 ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่า
 ระดับชำนาญการพิเศษ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน การตรวจนับคะแนนให้กระทำโดยเปิดเผย และต้องมีกรรมการ
 อยู่พร้อมกันไม่น้อยกว่า ๓ คน มีข้อสังเกตว่าในกรณีที่ส่วนราชการดำเนินการเลือกโดยใช้หลายวิธีผสมผสานกัน
 การตรวจนับคะแนนที่ได้มาจากการลงคะแนนแต่ละวิธีจะต้องดำเนินการในช่วงเวลาเดียวกันหรือติดต่อกัน
 โดยการตรวจนับคะแนนในกรณีดังกล่าวจะดำเนินการได้ต่อเมื่อการลงคะแนนทุกวิธีเสร็จสิ้นลงแล้ว และให้นำ
 ผลคะแนนแต่ละวิธีมารวมกัน เช่น กรณีที่ใช้ทั้งการลงคะแนน ณ สถานที่ที่กำหนด และการลงคะแนนผ่านทาง
 ไปรษณีย์ลงทะเบียน คณะกรรมการตรวจนับคะแนนจะต้องตรวจนับบัตรเลือกตั้งที่ได้มาทั้ง ๒ วิธี พร้อมกันไป
 หรือในช่วงเวลาติดต่อกัน หรือกรณีที่ใช้การลงคะแนนผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับการลงคะแนนผ่านทาง
 ไปรษณีย์ลงทะเบียน ส่วนราชการจะดำเนินการตรวจนับคะแนนและเปิดเผยผลการคะแนนที่ได้มาจากการ
 ลงคะแนนทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก่อนที่การลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์จะสิ้นสุดลงมิได้

สำหรับวิธีการนับคะแนนในกรณีที่ให้ลงคะแนนในบัตรเลือกข้าราชการพลเรือน นั้น
 คณะกรรมการตรวจนับคะแนนจะต้องตรวจนับคะแนนบัตรดี - บัตรเสีย ตามหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการได้กำหนดไว้
 ส่วนในกรณีที่เป็นการลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการตรวจนับคะแนนจะต้องดำเนินการประมวลผล
 คะแนนอย่างเปิดเผย โดยมีกรรมการตรวจนับคะแนนอยู่พร้อมกันไม่น้อยกว่า ๓ คนเช่นเดียวกับการลงคะแนน
 ด้วยวิธีอื่น ทั้งนี้ สำหรับกรณีที่ใช้การลงคะแนนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Voting System (E-voting))
 ให้ส่วนราชการจัดเตรียมระบบการประมวลผลคะแนนให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยี
 สารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าด้วยระบบการลงคะแนนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
 ซึ่งกำหนดขึ้นโดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

๓.๕ การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกและระยะเวลาการขึ้นบัญชี (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๕))

(๖) (๗) ข้อ ๗ วรรคสอง และข้อ ๗ วรรคสาม)

เมื่อคณะกรรมการตรวจนับคะแนนทำการตรวจนับคะแนนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำ
 บัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก ดังนี้

๑) จัดทำบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกโดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย
 แต่หากมีผู้ได้คะแนนเท่ากัน ให้หัวหน้าส่วนราชการจับสลากชื่อผู้ได้คะแนนเท่ากันเพื่อเรียงลำดับที่ในบัญชี ทั้งนี้

การจับสลากต้องทำต่อหน้าคณะกรรมการตรวจนับคะแนน และให้คณะกรรมการตรวจนับคะแนนจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน ลงลายมือชื่อรับรองในบัญชีรายชื่อด้วย (ข้อ ๗ วรรคสอง) อนึ่ง ส่วนราชการควรแสดงคะแนนของผู้ได้รับเลือกแต่ละคนให้ปรากฏไว้ในบัญชี

ทั้งนี้ สำหรับกรณีที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งเป็นผู้มีคะแนนได้รับเลือกด้วย ให้จัดรายชื่ออนุกรรมการผู้นั้นตามลำดับที่ในบัญชีผู้ได้รับเลือก แล้วหมายเหตุไว้ว่าเป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่งอยู่แล้ว ในกรณีนี้ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจะต้องข้ามลำดับของผู้ที่เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่งไปก่อน แต่หากภายหลังปรากฏว่า อนุกรรมการโดยตำแหน่งผู้นั้นพ้นจากการเป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่งไปแล้ว ย่อมมีสิทธิได้รับเลือกเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนได้ตามลำดับที่ปรากฏอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือก นอกจากนี้ ในกรณีที่ผู้ใดไม่ได้รับคะแนนเลือก ส่วนราชการไม่ต้องใส่ผู้นั้นไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือก

๒) ส่วนราชการประกาศรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกไว้ในที่เปิดเผยเพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน โดยจัดทำเป็นประกาศรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกและให้หัวหน้าส่วนราชการลงนาม

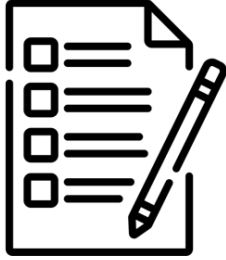
๓) ให้ขึ้นบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกไว้เป็นเวลา ๒ ปี (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๕)) ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ขยายจากกฎ ก.พ. ฉบับเดิมที่กำหนดเวลาไว้เพียง ๑ ปี เพื่อให้ส่วนราชการไม่ต้องดำเนินการจัดทำบัญชีรายชื่อใหม่ทุก ๆ ปี อันจะเป็นการลดภาระและเพิ่มความคล่องตัวให้แก่ส่วนราชการ

๔) แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกตามรายชื่อที่ขึ้นบัญชีไว้ที่ได้คะแนนสูงตามลำดับ และมีคุณสมบัติตามที่กำหนดเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกตามจำนวนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งกำหนด (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๖))

๕) ต่อมาหากอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนที่ได้รับแต่งตั้งมีกรณีที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดตามวาระ ให้ประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนจากบัญชีรายชื่อที่ได้คะแนนสูงตามลำดับและมีคุณสมบัติที่จะแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ แทนอนุกรรมการรายดังกล่าวต่อไป (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๗))

๖) กรณีปรากฏว่า ไม่มีรายชื่อผู้ได้รับเลือกซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนเหลืออยู่ในบัญชีรายชื่อดังกล่าว หรือบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกครบกำหนด ๒ ปีแล้ว ให้ส่วนราชการดำเนินการเลือกใหม่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๑) - (๗) โดยอนุโลม แต่ทั้งนี้ ให้บัญชีที่จัดทำขึ้นใหม่มีอายุเท่ากับวาระของ อ.ก.พ. ที่เหลืออยู่ (ข้อ ๗ วรรคสาม)

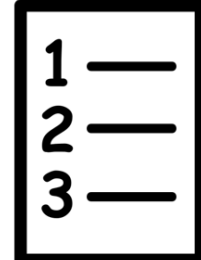
แนวทางการจัดทำบัญชีรายชื่อต่าง ๆ
ในการดำเนินการเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน

บัญชีรายชื่อ
ผู้มีสิทธิได้รับเลือก
(ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง)

บัญชีรายชื่อ
ผู้มีสิทธิลงคะแนน*
(ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๒))

บัญชีรายชื่อ
ผู้ได้รับเลือก
(ข้อ ๗ วรรคสอง)

- มีรายชื่ออนุกรรมการโดยตำแหน่ง
- ลงนามโดยหัวหน้าส่วนราชการ/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

* บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนน มีรายชื่อบุคคลชุดเดียวกับบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๒))

- เรียงตามลำดับคะแนนจากมากไปน้อย
- บัญชีมีอายุ ๒ ปี
- ให้กรรมการตรวจนับคะแนนไม่น้อยกว่า ๓ คน
ลงลายมือชื่อรับรอง
- แสดงคะแนนของผู้ได้รับเลือกไว้ในบัญชีด้วย
- ประกาศบัญชีรายชื่อให้ทราบโดยทั่วกัน
ลงนามโดยหัวหน้าส่วนราชการ/ผู้ที่ได้รับ
มอบหมาย

๔. แนวทางการดำเนินการเลือกข้าราชการพลเรือนเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ

ตามที่ได้กล่าวไปแล้วว่า กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือน เพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ เปิดโอกาสให้ส่วนราชการสามารถพิจารณากำหนด วิธีดำเนินการที่เหมาะสมในการเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนได้เองภายใต้กรอบมาตรฐานขั้นต่ำ ที่กฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าวกำหนดไว้ อย่างไรก็ดี สำหรับแนวทางเบื้องต้นที่ส่วนราชการอาจนำไปใช้ประกอบการ พิจารณาดำเนินการเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนในแต่ละวิธีการ มีดังนี้

๔.๑ การลงคะแนน ณ สถานที่ที่กำหนด

- การเตรียมการ

๑) จัดทำบัตรเลือกข้าราชการพลเรือน โดยส่วนราชการสามารถกำหนดรูปแบบบัตร เลือกข้าราชการพลเรือนได้เอง แต่ควรลงลายมือชื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการ มอบหมายไว้ด้วย

๒) กำหนดวัน เวลา สถานที่ออกเสียงลงคะแนน และแจ้งให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนไปออกเสียง ลงคะแนนตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด ทั้งนี้ ให้แจ้งจำนวนอนุกรรมการที่สามารถเลือกได้

ให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนได้ทราบด้วย กล่าวคือ หากเป็นกรณีที่อนุกรรมการครบกำหนดตามวาระ ให้ลงคะแนนเลือกอนุกรรมการชุดใหม่ตามจำนวนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งกำหนดไว้ (ดูขั้นตอนที่ ๑) แต่หากเป็นกรณีที่มีตำแหน่งอนุกรรมการว่างลงก่อนครบวาระ ให้ลงคะแนนเลือกตามจำนวนอนุกรรมการที่ว่างลง และในกรณีนี้บัญชีที่จัดทำขึ้นใหม่จะมีอายุเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ อ.ก.พ. สามัญ เท่านั้น

๓) กำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจนับคะแนนและประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนได้มีโอกาสรบถ่วงหน้าว่ากรณีใดจะถือเป็นบัตรเสียและไม่ให้นับคะแนน เช่น บัตรที่ไม่มีลายมือชื่อของหัวหน้าส่วนราชการ บัตรที่เลือกข้าราชการพลเรือนเกินกว่าจำนวนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งกำหนด บัตรที่มีรอยชูดลบ ชีต ฆ่า ตกเติม หรือเขียนซ้ำโดยไม่ลงลายมือชื่อผู้เลือกกำกับ บัตรที่ไม่ลงลายมือชื่อผู้เลือก หรือบัตรที่ไม่ได้หย่อนลงหีบบัตรเลือกข้าราชการพลเรือน

๔) เตรียมหีบบัตรเลือกข้าราชการพลเรือน

๕) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับคะแนน ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการหรือผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการพิเศษ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน

- การออกเสียงลงคะแนน

๑) ส่วนราชการปิดประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกให้เห็นเด่นชัด ณ สถานที่ออกเสียงลงคะแนน หรืออาจแจกบัญชีดังกล่าวให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนพร้อมบัตรเลือกข้าราชการพลเรือน และจะต้องแจ้งให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนทราบว่าสามารถลงคะแนนเลือกอนุกรรมการได้ไม่เกินจำนวนเท่าใด

๒) แจกบัตรเลือกข้าราชการพลเรือนให้ผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนน

๓) ผู้ได้รับบัตรทำการเลือกผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกไม่เกินจำนวนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งกำหนด เช่น หากอนุกรรมการโดยตำแหน่งกำหนดให้มีอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก จำนวน ๕ คน ผู้มีสิทธิลงคะแนนแต่ละคนจะสามารถเลือกผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกได้ไม่เกินจำนวน ๕ คน แล้วให้หย่อนบัตรเลือกลงในหีบบัตรที่ส่วนราชการจัดไว้ภายในเวลาที่กำหนด

- การตรวจนับคะแนน

เมื่อครบเวลาที่กำหนด ให้คณะกรรมการตรวจนับคะแนนทำการตรวจนับคะแนน โดยเปิดเผยและการตรวจนับคะแนนต้องมีกรรมการตรวจนับคะแนนอยู่พร้อมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน โดยดำเนินการนับคะแนนตามหลักเกณฑ์ในการตรวจนับคะแนนที่ส่วนราชการได้กำหนดไว้

๔.๒ การลงคะแนนผ่านทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

เป็นกรณีที่ส่วนราชการส่งบัตรเลือกข้าราชการพลเรือนไปยังผู้มีชื่อตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเพื่อให้ออกเสียงลงคะแนนและส่งกลับไปยังส่วนราชการทางไปรษณีย์ลงทะเบียนภายในวันที่กำหนด

- การเตรียมการ

๑) จัดทำบัตรเลือกข้าราชการพลเรือน โดยส่วนราชการสามารถกำหนดรูปแบบบัตรเลือกข้าราชการพลเรือนได้เอง แต่ควรลงลายมือชื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

๒) กำหนดหลักเกณฑ์การลงคะแนนและการตรวจนับคะแนน ดังนี้

- ระบุจำนวนอนุกรรมการผู้ได้รับเลือกใน อ.ก.พ. สามัญที่ผู้มีสิทธิลงคะแนนสามารถเลือกได้ กล่าวคือ หากเป็นกรณีที่อนุกรรมการครบกำหนดตามวาระ ให้ลงคะแนนเลือกอนุกรรมการชุดใหม่ตามจำนวนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งกำหนดไว้ (ดูขั้นตอนที่ ๑) แต่หากเป็นกรณีที่มีตำแหน่งอนุกรรมการว่างลงก่อนครบวาระ ให้ลงคะแนนเลือกตามจำนวนอนุกรรมการที่ว่างลง และในกรณีนี้ บัญชีที่จัดทำขึ้นใหม่จะมีอายุเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ อ.ก.พ. สามัญ เท่านั้น

- ระบุหลักเกณฑ์การตรวจนับคะแนน โดยกำหนดให้ชัดเจนว่ากรณีใดจะถือเป็นบัตรเสียและไม่ให้นับคะแนน เช่น บัตรที่ไม่มีลายมือชื่อของหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย บัตรที่เลือกข้าราชการพลเรือนเกินกว่าจำนวนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งกำหนด บัตรที่มีรอยขีด ลบ ชีต ฆ่า ตกเติม หรือเขียนซ้ำโดยไม่ลงลายมือชื่อผู้เลือกกำกับ บัตรที่ไม่ลงลายมือชื่อผู้เลือก หรือบัตรที่ส่งกลับคืนช้ากว่าวันที่ส่วนราชการกำหนด

๓) กำหนดแนวทางการส่งบัตรเลือกข้าราชการพลเรือนกลับคืนส่วนราชการ เช่น

- กรณีส่งบัตรกลับคืนส่วนราชการโดยตรง ให้ถือวันที่ส่วนราชการได้รับบัตรเลือกเป็นวันส่งคืน

- กรณีส่งบัตรกลับคืนทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตราไปรษณีย์เป็นวันส่งคืน ทั้งนี้ ส่วนราชการควรกำหนดวันตรวจนับคะแนนภายหลังจากวันสิ้นสุดการรับบัตรคืนทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไม่น้อยกว่า ๕ วัน เพื่อให้สามารถรวบรวมบัตรที่ส่งกลับคืนมาได้ อย่างครบถ้วนก่อนการนับคะแนน

๔) ส่งบัตรเลือกข้าราชการพลเรือน และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกไปให้ผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนน ในโอกาสนี้ ให้แจ้งวิธีการเลือก ซึ่งหมายรวมถึงรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น หลักเกณฑ์การลงคะแนนและการตรวจนับคะแนน วิธีการและกำหนดเวลาในการส่งบัตรเลือกข้าราชการพลเรือนกลับคืนไปยังส่วนราชการ (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๓))

๕) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับคะแนน ประกอบด้วย ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการพิเศษ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน

- การออกเสียงลงคะแนน

๑) ให้ผู้ได้รับบัตรเลือกข้าราชการพลเรือนลงคะแนนในบัตรเลือกได้ไม่เกินจำนวนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งกำหนด พร้อมกับลงลายมือชื่อของตนในบัตรเลือกด้วย

๒) ให้ผู้ได้รับบัตรเลือกข้าราชการพลเรือน ส่งบัตรเลือกกลับไปยังส่วนราชการภายในวันเวลา และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนด

- การตรวจนับคะแนน

เมื่อครบเวลาที่กำหนด ให้คณะกรรมการตรวจนับคะแนนทำการตรวจนับคะแนนโดยเปิดเผยและการตรวจนับคะแนนต้องมีกรรมการตรวจนับคะแนนอยู่พร้อมกัน จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ให้ดำเนินการนับคะแนนตามหลักเกณฑ์ในการตรวจนับคะแนนที่ส่วนราชการได้กำหนดไว้

๔.๓ การลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

- การเตรียมการ

๑) ส่วนราชการจัดเตรียมระบบการลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการที่เห็นสมควร เช่น การใช้ระบบการลงคะแนนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Voting System (E-voting)) การใช้อีเมล หรือการใช้โปรแกรมประมวลผลสำรวจออนไลน์ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า ไม่ว่าจะส่วนราชการจะเลือกใช้การลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบใด จะต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใส โดยเฉพาะจะต้องมีระบบที่รองรับการตรวจสอบและยืนยันตัวตนทางอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิลงคะแนนให้เป็นไปอย่างถูกต้อง และการรักษาความเป็นส่วนตัวของผู้ลงคะแนน

๒) กรณีที่รับ-ส่งบัตรเลือกข้าราชการผ่านทางอีเมล ทั้งส่วนราชการและข้าราชการผู้มีสิทธิลงคะแนนควรใช้อีเมลของส่วนราชการในการติดต่อและรับ-ส่งเรื่องระหว่างกัน เพื่อให้สามารถยืนยันตัวตนของผู้มีสิทธิลงคะแนนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน

๓) กรณีที่ส่วนราชการใช้การลงคะแนนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Voting System (E-voting)) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) ได้ออกข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าด้วยระบบการลงคะแนนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Voting System) เพื่อกำหนดมาตรฐานของระบบการลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับกลไกการทำงาน เช่น การออกแบบระบบ ความโปร่งใส และการลงคะแนนตรงตามเจตนา และข้อกำหนดเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เช่น การตรวจสอบความถูกต้องของการลงคะแนน การรักษาความเป็นส่วนตัวของผู้ลงคะแนน ทั้งนี้ ส่วนราชการควรนำข้อเสนอแนะมาตรฐานดังกล่าวไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดเตรียมความพร้อมของระบบการลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

๔) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับกำหนดการลงคะแนน วิธีการลงคะแนน และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกไปยังผู้มีสิทธิลงคะแนนเพื่อให้ทราบเป็นการล่วงหน้าในเวลาอันสมควร ซึ่งในที่นี้รวมถึงวิธีการเข้าระบบ วิธีการยืนยันตัวตนและเอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ในการยืนยันตัวตน วิธีการลงคะแนน รวมถึงควรมีการทดสอบระบบการลงคะแนนก่อนเปิดให้ลงคะแนนจริงด้วย

๕) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับคะแนน ประกอบด้วย ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการพิเศษ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน

- การออกเสียงลงคะแนน

วิธีออกเสียงลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์จะขึ้นอยู่กับรูปแบบการลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่วนราชการเลือกใช้ ซึ่งส่วนราชการจะต้องจัดให้มีการยืนยันตัวตนของผู้มีสิทธิลงคะแนนก่อนการลงคะแนนด้วย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผู้มีสิทธิลงคะแนน นอกจากนี้ จะต้องรักษาความเป็นส่วนตัวของผู้มีสิทธิลงคะแนน เพื่อให้การแสดงเจตนาของผู้มีสิทธิลงคะแนนเป็นไปโดยอิสระ

- การตรวจนับคะแนน

การประมวลผลคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ยังคงอยู่ภายใต้หลักการเดียวกับการลงคะแนนเลือกโดยวิธีอื่น กล่าวคือ จะต้องดำเนินการโดยเปิดเผยและมีกรรมการอยู่พร้อมกันไม่น้อยกว่า ๓ คน เพื่อร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและรับรองผลการนับคะแนนดังกล่าว

ขั้นตอนที่ ๓ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ

การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ เป็นการสรรหาผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิใน ๓ ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ตามมาตรา ๑๕ (๑) มาตรา ๑๗ (๑) และมาตรา ๑๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกระบวนการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ นั้น จะดำเนินการโดยคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ (ข้อ ๘)

๑.๑ คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วย

- ประธาน อ.ก.พ. กระทรวง เป็นประธาน
- อนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. กระทรวง เป็นกรรมการ
- ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกเป็น อ.ก.พ. กระทรวง เป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
ของกระทรวงเป็นเลขานุการ

๑.๒ คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วย

- ประธาน อ.ก.พ. กรม เป็นประธาน
- อนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. กรม เป็นกรรมการ
- ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกเป็น อ.ก.พ. กรม เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรม
เป็นเลขานุการ

๑.๓ คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วย

- ประธาน อ.ก.พ. จังหวัด เป็นประธาน
- อนุกรรมการโดยตำแหน่ง ใน อ.ก.พ. จังหวัด เป็นกรรมการ
- ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกเป็น อ.ก.พ. จังหวัด เป็นกรรมการ

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
ของจังหวัดเป็นเลขานุการ

องค์ประกอบคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

อ.ก.พ. กระทรวง

- (๑) ประธาน อ.ก.พ. กระทรวง (ประธาน)
- (๒) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง (กรรมการ)
- (๓) ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก (กรรมการ)
- (๔) ผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (เลขานุการ)

อ.ก.พ. กรม

- (๑) ประธาน อ.ก.พ. กรม (ประธาน)
- (๒) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง (กรรมการ)
- (๓) ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก (กรรมการ)
- (๔) ผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (เลขานุการ)

อ.ก.พ. จังหวัด

- (๑) ประธาน อ.ก.พ. จังหวัด (ประธาน)
- (๒) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง (กรรมการ)
- (๓) ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก (กรรมการ)
- (๔) ผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (เลขานุการ)

๒. การสรรหาและคัดเลือก (ข้อ ๙)

๒.๑ กรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แต่ละคนเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ไปยังเลขาธิการคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิของ อ.ก.พ. สามัญนั้นๆ ภายในระยะเวลาที่ส่วนราชการกำหนด โดยจะเสนอชื่อผู้ใดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหลายด้านก็ได้ (ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง (๑))

ในทางปฏิบัติ เลขาธิการคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิของ อ.ก.พ. สามัญ ในฐานะที่เป็นผู้มีหน้าที่สนับสนุนข้อมูลและอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิของ อ.ก.พ. สามัญ อาจดำเนินการรวบรวมรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในการเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ ก็ได้

๒.๒ เลขาธิการคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการเสนอชื่อตาม ๒.๑ พร้อมทั้งประวัติและผลงานโดยย่อ แยกเป็นรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้าน ซึ่งแสดงถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ โดยต้องไม่เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.พ. และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ (๑) มาตรา ๑๗ (๑) หรือมาตรา ๑๘ (๑) เช่น ไม่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างในกระทรวง กรม หรือจังหวัด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ใดได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหลายด้าน ให้ระบุชื่อผู้นั้นไว้ทุกด้าน แล้วเสนอบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา (ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง (๒))

นอกเหนือจากการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๙ วรรคหนึ่ง (๒) ที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้ว เลขาธิการต้องตรวจสอบว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อดังกล่าวไม่ได้ดำรงตำแหน่งใน อ.ก.พ. คณะนั้นมาแล้วติดต่อกันเกิน ๒ วาระ และต้องไม่เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ คณะอื่นเกิน ๓ คณะในคราวเดียวกัน (ข้อ ๑๑ วรรคสาม) นอกจากนี้ บุคคลดังกล่าวต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามใด ๆ ตามข้อ ๑๓ ด้วย เช่น ไม่เป็นผู้ถูกลงโทษให้ออกปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

๒.๓ คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อตาม ๒.๒ โดยพิจารณาเลือกผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์สูง มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเป็นที่ยอมรับของบุคคลในด้านนั้น ๆ และเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง (ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง (๓))

ทั้งนี้ ตามข้อ ๙ วรรคสอง กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้ไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ โดยจะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิครบทั้ง ๓ ด้าน อย่่างไรก็ดี

ผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งอาจเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ด้านก็ได้ จากนั้นให้นำรายชื่อที่ผ่านการคัดเลือกดังกล่าวเสนอประธาน อ.ก.พ. สามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี ในการเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวจะต้องได้รับการยินยอมจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อน โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ผ่านการคัดเลือกจะต้องรับรองคุณสมบัติของตนเองตามหนังสือรับรองตนที่กำหนดไว้ท้าย กฎ ก.พ. (ภาคผนวก ๑)

๒.๔ ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ จากบัญชีรายชื่อแล้ว ได้ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ครบจำนวนหรือไม่ครบด้าน ให้คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือก แต่ละคน เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิไปยังเลขาธิการอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาใหม่ ทั้งนี้ เฉพาะจำนวนที่ไม่ครบหรือด้านที่ไม่ครบ โดยนำหลักเกณฑ์และวิธีการใน ๒.๑ ถึง ๒.๓ มาใช้บังคับ (ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง (๔))

๒.๕ ในกรณีที่อนุกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านใดใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด พ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดตามวาระ และจะต้องแต่งตั้งอนุกรรมการแทน ให้ดำเนินการ สรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้นใหม่ โดยนำหลักเกณฑ์และวิธีการใน ๒.๑ ถึง ๒.๔ มาใช้บังคับ (ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง (๕))

๓. ระบบสารสนเทศผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ

สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำ “ระบบสารสนเทศผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ” (<https://advisor.ocsc.go.th>) เพื่อให้ส่วนราชการต่าง ๆ ได้ใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการตรวจสอบคุณสมบัติและวาระการดำรงตำแหน่ง ของอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ปฏิบัติงานใน อ.ก.พ. สามัญ ของทุกส่วนราชการ โดยส่วนราชการจะเป็น ผู้นำเข้าข้อมูลอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ของส่วนราชการนั้น ๆ ลงในระบบสารสนเทศ ดังกล่าว โดยมีรหัสการเข้าใช้งานของตนเอง ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลระบบในภาพรวม

ทั้งนี้ ภายหลังจากที่ประธาน อ.ก.พ. ได้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง อ.ก.พ. สามัญ ของแต่ละส่วนราชการแล้ว ให้ส่วนราชการส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวไปยังสำนักงาน ก.พ. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบสารสนเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ต่อไป

ขั้นตอนที่ ๔ การแต่งตั้ง (ข้อ ๑๐)

ให้ส่วนราชการนำรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก และรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการสรรหาและคัดเลือก เสนอประธาน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด เพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ ๕ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง

๑. วาระการดำรงตำแหน่ง (ข้อ ๑๑)

วาระการดำรงตำแหน่งของอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้ง ประกอบด้วยอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี อย่างไรก็ตาม หากครบกำหนดตามวาระแล้ว ให้อนุกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งอนุกรรมการคณะใหม่ เพื่อให้การปฏิบัติงานของ อ.ก.พ. สามัญ มีความต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ให้อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ดำรงตำแหน่งตามวาระติดต่อกันในคณะเดิม ได้ไม่เกินสองวาระ และให้ดำรงตำแหน่งในเวลาเดียวกันได้ไม่เกินจำนวน ๓ คณะ อันถือเป็นลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ

ลักษณะต้องห้ามของอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ.สามัญ

๑

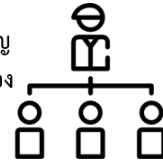
ห้ามดำรงตำแหน่งเกิน ๒ วาระติดกัน

๒

ห้ามเป็นอนุกรรมการเกิน ๓ คณะ

อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ จะดำรงตำแหน่งเกิน ๓ คณะไม่ได้ และต้องไม่เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.พ.

อ.ก.พ. กรม และ อ.ก.พ. กระทรวง

อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องไม่เป็นข้าราชการพลเรือน / ข้าราชการประเภทอื่น / พนักงานราชการ / ลูกจ้างในกระทรวงหรือกรมนั้น

ตัวอย่าง

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ.กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้

อ.ก.พ. จังหวัด

อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องไม่เป็นข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ หรือลูกจ้างในจังหวัดนั้น แต่อาจเป็นข้าราชการประเภทอื่นได้

ตัวอย่าง

ข้าราชการตุลาการในจังหวัดชลบุรีสามารถเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. จังหวัดชลบุรีได้

ข้อสังเกต การแต่งตั้งพนักงานราชการซึ่งเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ดำรงตำแหน่งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ.สามัญ เป็นกรณีไม่เหมาะสมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลภายนอกส่วนราชการ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔)

๒. การพ้นจากตำแหน่ง

๒.๑ การพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ข้อ ๑๔)

ในกรณีที่อนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญนั้น ๆ พ้นจากตำแหน่งเมื่อครบกำหนด ๓ ปีตามวาระ ให้ส่วนราชการดำเนินการเลือกข้าราชการพลเรือนและสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญนั้น ๆ ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน โดยดำเนินการตามขั้นตอนในบทที่ ๓ ทั้งนี้ ระยะเวลา ๖๐ วัน ดังกล่าวเป็นระยะเวลาเร่งรัดซึ่งส่วนราชการควรดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๒.๒ การพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ

• กรณีอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน (ข้อ ๑๑)

อนุกรรมการข้าราชการพลเรือนอาจมีเหตุพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดตามวาระ ดังนี้

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

๔) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

๕) เป็นผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ เพราะกระทำความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

๖) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

๗) พ้นจากตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงในกระทรวงตามมาตรา ๑๕ (๒) หรือตำแหน่งประเภทบริหารหรืออำนวยการในกรมตามมาตรา ๑๗ (๒) หรือประเภทบริหารหรืออำนวยการซึ่งกระทรวงหรือกรมแต่งตั้งให้ไปประจำจังหวัดนั้นตามมาตรา ๑๙ (๒)

• **กรณีของอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ข้อ ๑๓)**

อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอาจมีเหตุพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดตามวาระ ดังนี้

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

๔) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

๕) เป็นผู้ถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

๖) เป็นผู้ถูกลงโทษให้ออกจากหน่วยงานของเอกชน

๗) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

๘) ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.พ.

• **การแต่งตั้งอนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลง (ข้อ ๑๕)**

ในกรณีที่อนุกรรมการใน อ.ก.พ. สิ้นสุดอายุ ๓ ปี พ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดตามวาระ ไม่ว่าจะเป็นอย่างอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนหรืออนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ดำเนินการแต่งตั้งอนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลงภายใน ๓๐ วัน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อ ๖ - ข้อ ๑๐ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ.

สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้อนุกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน อย่างไรก็ตาม หากรณิปรากฏว่า วาระของอนุกรรมการดังกล่าวเหลือไม่ถึง ๑๘๐ วัน ประธาน อ.ก.พ. มีอำนาจใช้ดุลพินิจพิจารณาไม่แต่งตั้งอนุกรรมการแทนก็ได้

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า กรณีที่อนุกรรมการข้าราชการพลเรือนว่างลงก่อนครบกำหนดตามวาระ ส่วนราชการต้องพิจารณาก่อนว่า บัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกที่มีอยู่เดิมหมดอายุไปแล้วหรือไม่ หากยังไม่หมดอายุ ให้ประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนจากบัญชีรายชื่อดังกล่าวที่ได้คะแนนสูงตามลำดับและไม่มีลักษณะต้องห้ามเพื่อดำรงตำแหน่งเป็นอนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลง (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๗)) แต่หากปรากฏว่า บัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกที่มีอยู่เดิมหมดอายุไปแล้ว ในการลงคะแนนเลือกครั้งใหม่ ผู้มีสิทธิลงคะแนนจะต้องเลือกข้าราชการพลเรือนตามจำนวนที่ว่างลงเท่านั้น และบัญชีที่ถูกจัดทำขึ้นใหม่นี้จะมีอายุเท่าวาระที่เหลืออยู่ของ อ.ก.พ. สามัญ นั้น ๆ แต่ไม่เกิน ๒ ปี

การขออนุมัติ ก.พ. เป็นกรณีพิเศษ (ข้อ ๑๖)

การขออนุมัติ ก.พ. เป็นกรณีพิเศษมีเพียงกรณีที่กระทรวง กรม หรือจังหวัดใด ไม่สามารถมีจำนวนอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ของกฎ ก.พ. ฉบับนี้ ให้กระทรวง กรม หรือจังหวัดนั้น ขออนุมัติต่อ ก.พ. เป็นกรณีพิเศษ เพื่อให้พิจารณากำหนดจำนวนอนุกรรมการเป็นการเฉพาะได้

ตัวอย่างเช่น กรม ก. มีข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารและอำนวยการเพียง ๒ คน (ไม่รวมอธิบดี ซึ่งเป็นประธาน อ.ก.พ. และรองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมายให้เป็นรองประธาน อ.ก.พ.) และอนุกรรมการโดยตำแหน่งได้กำหนดจำนวนอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกไว้ ๓ คน ซึ่งเท่ากับจำนวนขั้นต่ำที่กฎ ก.พ. กำหนด ดังนั้น กรม ก. จะมีจำนวนผู้ที่สามารถแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนเพียง ๒ คน ไม่ครบ ๓ คน ในกรณีนี้ กรม ก. สามารถขออนุมัติ ก.พ. เป็นกรณีพิเศษเพื่อกำหนดให้ อ.ก.พ. กรม ก. มีอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกเพียง ๒ คน ก็ได้

บทเฉพาะกาล (ข้อ ๑๗ และ ๑๘)

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการดำเนินการต่าง ๆ ของส่วนราชการที่อยู่ในช่วงคาบเกี่ยวระหว่างกฎ ก.พ. ฉบับนี้กับกฎ ก.พ. เดิม ดังนี้

๑. กรณีการดำเนินการเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนที่แล้วเสร็จ ลงภายหลัง กฎ ก.พ. ฉบับนี้ใช้บังคับ (ข้อ ๑๗)

กรณีที่ส่วนราชการได้ดำเนินกระบวนการเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือก

ข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปแล้ว แต่การดำเนินการดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ และต่อมา มีกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ใช้บังคับ ให้ดำเนินการเลือกข้าราชการพลเรือนตามกฎ ก.พ. ฉบับเดิมนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ แต่ทั้งนี้ ระยะเวลาการขึ้นบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกให้มีกำหนดระยะเวลา ๒ ปี ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ฉบับใหม่นี้

๒. กรณีที่ดำเนินการแต่งตั้งอนุกรรมการเสร็จก่อนกฎ ก.พ. ฉบับนี้ใช้บังคับ (ข้อ ๑๘)

กรณีที่ส่วนราชการได้ดำเนินการแต่งตั้งอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วเสร็จลงก่อนกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ใช้บังคับ ให้อนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งนั้นดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ นอกจากนี้ สำหรับรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกซึ่งได้ขึ้นบัญชีไว้แล้ว ให้ระยะเวลาการขึ้นบัญชีดังกล่าวมีระยะเวลา ๑ ปี ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

บทที่ ๔ การประชุมของ อ.ก.พ. สามัญ

สำหรับการประชุมของ อ.ก.พ. สามัญ นั้น มาตรา ๒๓ ประกอบมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุม อ.ก.พ. สามัญ ด้วยโดยอนุโลม ซึ่งโดยหลักแล้ว อ.ก.พ. สามัญ ในฐานะคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองต้องมีองค์ประกอบครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดเสียก่อนจึงจะปฏิบัติหน้าที่ได้ และเมื่อ อ.ก.พ. สามัญ มีองค์ประกอบครบถ้วนแล้ว ในการประชุมต้องพิจารณาองค์ประชุมและมติของที่ประชุม อ.ก.พ. สามัญ ที่จะต้องดำเนินไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายด้วย

ทั้งนี้ สาระสำคัญของการประชุม อ.ก.พ. สามัญ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ สรุปได้ดังนี้^๑

- (๑) ต้องมีองค์ประกอบของ อ.ก.พ. สามัญ ถูกต้องครบถ้วน
- (๒) อ.ก.พ. สามัญ ต้องเข้าร่วมประชุมครบเป็นองค์ประชุม
- (๓) การประชุมและการพิจารณาลงมติของ อ.ก.พ. สามัญ ต้องเป็นไปโดยถูกต้อง

๑. อ.ก.พ. สามัญ มีองค์ประกอบถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๙ กำหนดให้ อ.ก.พ. สามัญ ประกอบด้วยอนุกรรมการโดยตำแหน่ง อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้มีการปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบและมีความรู้ความเชี่ยวชาญแตกต่างกัน อันจะทำให้การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการนั้น ๆ เป็นไปอย่างรอบคอบและเป็นธรรม ดังนั้น โดยหลักแล้ว อนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ จึงต้องมีองค์ประกอบดังกล่าวครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดจึงจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปในนามของคณะอนุกรรมการต่อไปได้

อย่างไรก็ดี มีประเด็นปัญหาว่า เมื่อ อ.ก.พ. สามัญ มีองค์ประกอบครบตามที่กฎหมายกำหนดแล้วในขณะแต่งตั้ง แต่หากต่อมา มีอนุกรรมการบางตำแหน่งว่างลงก่อนครบวาระ อ.ก.พ. สามัญ จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้หรือไม่ อย่างไร

สำหรับอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ตามปกติแล้วย่อมมีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้รักษาการในตำแหน่งอยู่ตลอดเวลา โดยหลักจึงไม่มีกรณีที่ขาดอนุกรรมการโดยตำแหน่ง เช่น อธิบดี และรองอธิบดี ที่อธิบดีมอบหมาย ในกรณีของ อ.ก.พ. กรม ส่วนอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน อาจมีกรณีที่มีบางตำแหน่ง

^๑ ศุภวัฒน์ สิงห์สุวรรณ, “หลักทั่วไปในการดำเนินงานของคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง”, มีนาคม ๒๕๖๓, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สืบค้นเมื่อ ๑๖ มิถุนายน, ๒๕๖๖, <https://www.krisdika.go.th/data/activity/act13800.pdf>

ว่างลงเนื่องจากมีเหตุให้พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ตามข้อ ๑๒ เช่น ลาออก พ้นจากตำแหน่งประเภทบริหาร หรืออำนวยการในกรม ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยวินิจฉัยในกรณีทำนองดังกล่าวไว้ในลักษณะที่ให้ความสำคัญกับ “กลุ่ม” โดยหากจะถือว่าคณะกรรมการคณะใดคณะหนึ่งที่มีผู้แทนจากหลากหลายกลุ่ม มีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน จะต้องเป็นกรณีที่กรรมการในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งพ้นจากตำแหน่งทั้งหมดในระหว่างวาระ^๒ แต่หากยังมีกรรมการในกลุ่มนั้น ๆ เหลืออยู่ มิได้ขาดจำนวนไปเสียทั้งหมด ต้องถือว่าคณะกรรมการดังกล่าวยังคงมีองค์ประกอบครบถ้วนตามกลุ่มที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น อนุกรรมการข้าราชการพลเรือน ใน อ.ก.พ. สามัญ จะขาดองค์ประกอบก็ต่อเมื่อปรากฏว่าอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนว่างลงทั้งหมดในระหว่างวาระ แต่หากกรณีปรากฏว่ายังคงมีอนุกรรมการที่เป็นข้าราชการพลเรือนเหลืออยู่ แม้จะไม่ครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด อ.ก.พ. สามัญ ก็ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้โดยไม่ถือว่าขาดองค์ประกอบตามกฎหมายแต่อย่างใด

อนึ่ง การดำเนินการประชุมไปโดยไม่ครบองค์ประกอบ ถือได้ว่าเป็นการประชุม อ.ก.พ. สามัญ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และกรรมการที่มาประชุมไม่มีสิทธิรับเบี้ยประชุม สำหรับการใดที่ได้ปฏิบัติหรือดำเนินการไปตามมติที่ประชุมดังกล่าวย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน เนื่องจากดำเนินการไปตามมติของคณะอนุกรรมการที่มีชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตาม หากเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้ง อ.ก.พ. สามัญ ครบตามองค์ประกอบที่กฎหมายกำหนดแล้ว แต่ภายหลังปรากฏว่า มีอนุกรรมการคนใดคนหนึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นอนุกรรมการ อันเป็นเหตุให้อนุกรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้รับรองให้การพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่มีผลต่อการใดที่อนุกรรมการผู้นั้นได้กระทำไปในอำนาจหน้าที่ของอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ

๒. การประชุม อ.ก.พ. สามัญ ต้องครบองค์ประชุม

“องค์ประชุม” หมายถึง จำนวนสมาชิกขั้นต่ำที่กำหนดให้เข้าร่วมประชุมเพื่อที่องค์กรกลุ่มจะพิจารณาการงานหรือลงมติ การกำหนดองค์ประชุมจะเป็นหลักประกันว่าการพิจารณาและลงมติของคณะกรรมการนั้น ๆ ได้กระทำโดยสมาชิกจำนวนมากพอที่จะสะท้อนถึงเจตจำนงขององค์กรกลุ่มนั้น^๓ ซึ่งในกรณีของ อ.ก.พ. สามัญ มาตรา ๑๑ ประกอบมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของ อ.ก.พ. สามัญ ด้วยโดยอนุโลม ดังนั้น การนับองค์ประชุมของ อ.ก.พ. สามัญ ย่อมต้องเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๙

^๒ ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) เรื่องเสร็จที่ ๒๘๔/๒๕๕๓, เรื่องเสร็จที่ ๑๓๑๕/๒๕๕๖

^๓ ศุภวัฒน์ สิงห์สุวรรณ, “หลักทั่วไปในการดำเนินงานของคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง”, หน้า ๑๗.

แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดให้กรรมการต้องมาประชุมอย่างน้อยก็หนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการนับองค์ประชุม ประเด็นที่ว่า อนุกรรมการจะสามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาเข้าร่วมประชุมและปฏิบัติหน้าที่ใน อ.ก.พ. สามัญ ได้หรือไม่ นั้น สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

- กรณีของอนุกรรมการโดยตำแหน่ง สามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นทำหน้าที่แทนตนใน อ.ก.พ. สามัญ ได้ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐^๔ กำหนดให้ทำการมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษร ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อหรือตำแหน่งของผู้มอบอำนาจ ชื่อหรือตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจ รวมทั้งระบุอำนาจที่มอบ นอกจากนี้ อาจกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการใช้อำนาจดังกล่าวด้วยก็ได้ เช่น ระยะเวลาสิ้นสุดการมอบอำนาจ นอกจากนี้ อาจมีกรณีที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งไม่อาจปฏิบัติราชการได้ และมีผู้รักษาราชการแทน ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดินกำหนดให้ผู้รักษาราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ดังนั้น ในกรณีนี้ ผู้รักษาราชการแทนย่อมสามารถเข้าปฏิบัติหน้าที่ใน อ.ก.พ. สามัญ แทนอนุกรรมการโดยตำแหน่งผู้นั้นได้

- กรณีอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรืออนุกรรมการข้าราชการพลเรือน ไม่อาจมอบอำนาจให้บุคคลอื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่ใน อ.ก.พ. สามัญ แทนตนได้ เนื่องจากอนุกรรมการเหล่านี้ผ่านการสรรหาหรือคัดเลือกมาโดยอาศัยคุณสมบัติหรือความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของบุคคลเป็นสำคัญ การปฏิบัติหน้าที่อนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ จึงเป็นการเฉพาะตัว ย่อมไม่อาจมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าทำการแทนได้

อนึ่ง ในการประชุม อ.ก.พ. สามัญ อนุกรรมการจะต้องอยู่ครบเป็นองค์ประชุม ไม่เฉพาะในช่วงเริ่มการประชุมเท่านั้น แต่องค์ประชุมจะต้องครบตลอดเวลาการประชุมด้วย โดยเฉพาะในขั้นตอนลงมติ ฝ่ายเลขานุการจะต้องตรวจสอบก่อนการลงมติว่า ยังมีอนุกรรมการอยู่ครบเป็นองค์ประชุมหรือไม่ มิเช่นนั้นจะมีผลให้การพิจารณามีมติไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๓. การประชุมและการพิจารณาลงมติของ อ.ก.พ. สามัญ ต้องเป็นไปโดยถูกต้อง

ในการประชุมของ อ.ก.พ. สามัญ นั้น ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘๑ กำหนดให้ประธานอนุกรรมการเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการประชุมและรักษาความสงบเรียบร้อยของการประชุม ซึ่งหากประธานอนุกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานอนุกรรมการทำหน้าที่แทน แต่หากไม่มีรองประธานอนุกรรมการหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

^๔ มาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐

“การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้มอบอำนาจ

(๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจ

(๓) อำนาจที่มอบ รวมทั้งอาจกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการใช้อำนาจด้วยก็ได้”

ให้อนุกรรมการที่มาประชุมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน สำหรับในกรณีใดที่จะต้องมีการลงมติในที่ประชุม มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวให้อึดตามเสียงข้างมาก และหากกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด และเมื่อได้มีการประชุมพิจารณาเรื่องและมีมติเสร็จสิ้นแล้ว ให้จัดทำรายงานการประชุมเป็นหนังสือ พร้อมทั้งบันทึกความเห็นแย้งและเหตุผล (ถ้ามี) ตามนัยมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว

นอกจากนี้ อนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ ถือเป็นผู้ที่ทำหน้าที่พิจารณาทางปกครองซึ่งจะต้องมีความเป็นกลาง กล่าวคือ ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณารวมถึงปราศจากอคติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในการพิจารณา ดังนั้น หากอนุกรรมการผู้ใดมีเหตุที่อาจทำให้ขาดความเป็นกลาง อนุกรรมการผู้นั้นจะทำหน้าที่พิจารณาและลงมติในที่ประชุม อ.ก.พ. สามัญ ในเรื่องนั้นไม่ได้ ซึ่งเหตุแห่งความไม่เป็นกลางตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มีทั้งกรณีความไม่เป็นกลางจากความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคู่กรณีในทางใดทางหนึ่ง ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกฎกระทรวงกำหนดกรณีอื่นที่เจ้าหน้าที่จะทำการพิจารณาทางปกครองมิได้ พ.ศ. ๒๕๖๖ เช่น เป็นคู่กรณีเอง เป็นคู่สมรสของคู่กรณี เป็นลูกจ้างซึ่งได้รับค่าตอบแทนของคู่กรณี และกรณีมีเหตุอื่นที่มีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เช่น อนุกรรมการใน อ.ก.พ. กรม ที่เคยเป็นกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงนาย ก. มาก่อน จะร่วมพิจารณามีมติเพื่อกำหนดโทษวินัยแก่นาย ก. ในเรื่องเดียวกันนั้นมิได้ เนื่องจากกรณีเห็นได้อย่างชัดเจนว่าอนุกรรมการผู้นั้นเคยมีความเห็นในเรื่องนั้นไปก่อนแล้วในชั้นการสอบสวน จึงย่อมมิใช่ผู้ที่มีความเป็นกลางในการพิจารณาเรื่องดังกล่าวในชั้นของ อ.ก.พ. กรม

ทั้งนี้ การดำเนินการของ อ.ก.พ. สามัญ ในบางโอกาสอาจเป็นไปได้ยากที่จะให้อนุกรรมการเดินทางมาเข้าประชุมร่วมกันได้ หรืออาจมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องจัดประชุม ดังนั้น ประธาน อ.ก.พ. อาจกำหนดการประชุมทางไกลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ เพื่อให้อนุกรรมการสามารถปรึกษาหารือกันได้ แม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกัน โดยจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่องมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

บทที่ ๕ ถาม – ตอบ

■ องค์ประกอบและคุณสมบัติของ อ.ก.พ. สามัญ

๑. ถาม สำนักงานรัฐมนตรี ต้องตั้ง อ.ก.พ. สามัญ หรือไม่
 ตอบ ไม่ต้องตั้ง เพราะกฎหมายกำหนดให้ อ.ก.พ. กรมของสำนักงานปลัดกระทรวง ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมของสำนักงานรัฐมนตรี (มาตรา ๒๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑)

๒. ถาม ผู้มีสิทธิได้รับเลือกและแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน หมายถึงใคร
 ตอบ หมายถึง ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนเท่านั้น โดยต้องเป็นผู้ที่มีประเภทและระดับตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนดไว้

๓. ถาม ตามมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรืออำนวยการซึ่งกระทรวงหรือกรมแต่งตั้งไปประจำจังหวัดนั้น หมายความว่าใครบ้าง
 ตอบ หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการ ซึ่งกระทรวงหรือกรมแต่งตั้งเป็นข้าราชการสังกัดราชการส่วนภูมิภาค (ประจำจังหวัด) เช่น หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ปลัดจังหวัด นายอำเภอ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด (สาขา) ในกรณีหากต่อมาข้าราชการรายดังกล่าวได้รับการแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติงานในจังหวัดอื่นต้องถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติให้แต่งตั้งผู้ได้รับเลือกที่ขึ้นบัญชีไว้ลำดับถัดไปขึ้นมาแทน

๔. ถาม ตามที่มาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า อนุกรรมการผู้ได้รับเลือกของ อ.ก.พ. จังหวัด ต้องไม่สังกัดกระทรวงเดียวกัน หากผู้ที่อยู่ในสังกัดกระทรวงเดียวกันหลายคนมีคะแนนสูงในลำดับที่ติดกัน จะให้ผู้ที่ใดเป็นผู้ได้รับเลือก
 ตอบ ให้ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดในกระทรวงนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกเพียงคนเดียว แล้วให้ขึ้นบัญชีผู้ที่ได้คะแนนถัดมาในกระทรวงเดียวกันไว้ในลำดับแรก ทั้งนี้ หากจำนวนอนุกรรมการผู้ได้รับเลือกในครั้งนั้นมีน้อยกว่าจำนวนคนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งกำหนดไว้ ให้ผู้ที่ได้คะแนนในลำดับถัดมาซึ่งอยู่ต่างกระทรวงเป็นผู้ได้รับเลือกแทน

๕. ถาม หากกระทรวง/กรม/จังหวัด จำเป็นต้องดำเนินการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อดำรงตำแหน่งอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ และมีข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๕ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) และมาตรา ๑๙ (๒) ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ไปรักษา

ราชการแทนและรักษาการในตำแหน่งอื่นในส่วนราชการ/จังหวัดอื่น ข้าราชการดังกล่าวจะสามารถมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อของส่วนราชการเดิมหรือไม่

ตอบ การสั่งให้ข้าราชการรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่งอื่นมิใช่เป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง เมื่อข้าราชการผู้นั้นยังดำรงตำแหน่งในส่วนราชการและจังหวัดนั้นอยู่ จึงเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับเลือกเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญญ์นั้นได้

๖. ถาม อนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกใน อ.ก.พ. กรม รายหนึ่งได้รับคำสั่งให้ไปรักษาราชการแทนตำแหน่งในกรมอื่นและอยู่ระหว่างนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ถือว่าข้าราชการผู้นี้พ้นจากการเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกหรือไม่

ตอบ กรณีที่ยังไม่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งในกรมอื่น ข้าราชการผู้นี้จึงยังไม่พ้นจากการเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกใน อ.ก.พ. กรม นั้น

๗. ถาม อนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้หนึ่งใน อ.ก.พ. กรม ได้รับคำสั่งให้เลื่อนตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาประจำกระทรวง (ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ) โดยได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว แต่ส่วนราชการยังไม่ได้ออกคำสั่งแต่งตั้ง กรณีดังกล่าวถือว่าข้าราชการผู้นั้นพ้นจากการเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนแล้วหรือไม่ อย่างไร

ตอบ กรณีที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาประจำกระทรวงแล้ว ถือว่าข้าราชการผู้นั้นพ้นจากการเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนนับแต่วันที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

๘. ถาม กรณีรองปลัดกระทรวงได้รับมอบหมายให้เป็นรองประธาน อ.ก.พ. ต่อมารองปลัดกระทรวงคนดังกล่าวได้รับคำสั่งให้รักษาราชการแทนปลัดกระทรวง เมื่อมีการประชุม อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง จะถือว่ารองปลัดกระทรวงรายนี้เข้าร่วมประชุมในฐานะประธาน อ.ก.พ. หรือรองประธาน อ.ก.พ.

ตอบ โดยที่มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติว่า ให้ผู้รักษาราชการแทนตามความในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน และวรรคสามบัญญัติว่า ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างไร ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เป็นกรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในการรักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี ดังนั้น รองปลัดกระทรวงรักษาราชการแทนปลัดกระทรวง จึงเข้าร่วมประชุม อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง ในฐานะปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นประธาน อ.ก.พ. โดยตำแหน่ง

๙. ถาม กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดจะมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน รายหนึ่งเป็นรองประธาน อ.ก.พ. จังหวัดแทนรองประธาน อ.ก.พ. เดิมที่ย้ายไปดำรงตำแหน่งที่อื่นได้หรือไม่
- ตอบ ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน เป็นรองประธาน อ.ก.พ. จังหวัดแทนรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นรองประธาน อ.ก.พ. จังหวัด คนเดิมซึ่งย้ายไปดำรงตำแหน่งที่อื่นได้
๑๐. ถาม หากอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภท วิชาการ จะต้องดำเนินการแต่งตั้ง อ.ก.พ. ใหม่แทนอนุกรรมการผู้พ้นใช้หรือไม่
- ตอบ ใช่ เพราะเมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกได้รับการแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งประเภท วิชาการแล้ว ข้าราชการผู้พ้นจากความเป็นอนุกรรมการ ทำให้ตำแหน่งอนุกรรมการ ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกว่างลง จึงต้องดำเนินการเลือกอนุกรรมการใหม่แทนตำแหน่ง ที่ว่างลง หากยังมีบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือก ให้เลือกอนุกรรมการใหม่ในรายชื่อลำดับถัดไป สำหรับกรณีที่มีบัญชีดังกล่าวหมดอายุลง ให้ดำเนินการเลือกอนุกรรมการใหม่

■ การเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน

๑๑. ถาม การเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและ การเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีกี่วิธี และสามารถดำเนินการหลายวิธีพร้อมกันได้หรือไม่
- ตอบ มี ๔ วิธี ได้แก่ การลงคะแนน ณ สถานที่ที่กำหนด การลงคะแนนผ่านทางไปรษณีย์ลงทะเบียน การลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ และวิธีอื่นใดที่ ก.พ. กำหนดเพิ่มเติมในภายหลัง (ข้อ ๖) ทั้งนี้ ส่วนราชการอาจเลือกใช้ เพียงวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือจะใช้หลายวิธีผสมผสานกันก็ได้ ตามที่ส่วนราชการเห็นสมควร และจะต้องประกาศวิธีการที่เลือกดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกันก่อนดำเนินการขั้นตอนต่อไป (ข้อ ๗ (๑))
๑๒. ถาม ในการเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงต้องมาลงคะแนน เกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิหรือไม่
- ตอบ ไม่จำเป็น เนื่องจากกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือน เพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไม่ได้กำหนดเรื่องจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงว่า จะต้องมาออกเสียงหรือส่งบัตรเลือกเกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิออกเสียง

๑๓. **ถาม** ในการเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน ผู้ไม่มาออกเสียงมีสิทธิได้รับเลือกหรือไม่
- ตอบ** มีสิทธิได้รับเลือก เนื่องจาก ก.พ. ได้เคยพิจารณาและมีมติว่าผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถลงคะแนนเลือกผู้มีสิทธิรับเลือกที่อยู่ในบัญชีรายชื่อที่ไม่ได้ร่วมออกเสียงได้
๑๔. **ถาม** ผู้ออกเสียง สามารถลงคะแนนเลือกตัวเองได้หรือไม่
- ตอบ** ได้ เนื่องจากกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีได้กำหนดข้อห้ามในเรื่องดังกล่าวไว้
๑๕. **ถาม** ในกรณีที่ส่วนราชการเลือกใช้วิธีการเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนหลายวิธีผสมผสานกัน เช่น ใช้ทั้งวิธีการลงคะแนน ณ สถานที่ที่กำหนด และการลงคะแนนผ่านทางไปรษณีย์ลงทะเบียน จะดำเนินการนับคะแนนอย่างไร
- ตอบ** คณะกรรมการตรวจนับคะแนนจะต้องดำเนินการตรวจนับคะแนนที่ได้มาจากการลงคะแนนเสียงทั้ง ๒ วิธี ให้เสร็จสิ้นในคราวเดียวกัน โดยรวมผลคะแนนอย่างเปิดเผย และมีกรรมการอยู่พร้อมกันไม่น้อยกว่า ๓ คน (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๔))
๑๖. **ถาม** กรณีที่ส่วนราชการใช้การลงคะแนนผ่านทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ควรจะต้องกำหนดเวลาในการตรวจนับคะแนนอย่างไร
- ตอบ** ส่วนราชการควรกำหนดวันตรวจนับคะแนนให้ห่างจากวันสิ้นสุดการรับสมัครเลือกข้าราชการพลเรือนอย่างน้อย ๕ วัน เพื่อให้สามารถรวบรวมบัตรเลือกที่ส่งกลับมายังส่วนราชการได้ครบถ้วนก่อนการนับคะแนน
๑๗. **ถาม** การลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถทำได้โดยวิธีใดบ้าง
- ตอบ** ส่วนราชการอาจดำเนินการลงคะแนนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic voting system (E-voting)) อันหมายถึง การจัดประชุมเพื่อให้ลงคะแนนผ่านโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์ที่รองรับการลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ หรืออาจดำเนินการโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำรวจทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Google Form หรืออาจดำเนินการรับ - ส่งบัตรเลือกข้าราชการทางอีเมล หรืออาจดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบอื่นใดตามที่ส่วนราชการเห็นสมควร ซึ่งไม่ว่าจะเลือกใช้รูปแบบใดก็ตาม ส่วนราชการจะต้องมีการตรวจสอบและยืนยันตัวตนของผู้มีสิทธิลงคะแนนได้ และต้องดำเนินการให้การลงคะแนนเป็นไปโดยอิสระ รักษาความลับของผู้มีสิทธิลงคะแนน
๑๘. **ถาม** ใครเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการตรวจนับคะแนน และต้องแต่งตั้งกรรมการจำนวนเท่าใด มีคุณสมบัติอย่างไร
- ตอบ** หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับคะแนน โดยต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน และต้องเป็นข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการพิเศษ (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๔))

๑๙. ถาม การจัดทำบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก นอกจากต้องเรียงลำดับที่แล้ว ต้องระบุคะแนนที่ได้รับเลือกด้วยหรือไม่
- ตอบ ควรแสดงคะแนนของผู้ได้รับเลือกแต่ละคนไว้ในบัญชีรายชื่อด้วย อนึ่ง ในกรณีของผู้ไม่มีคะแนนที่ได้รับเลือก ผู้นั้นย่อมไม่ถูกจัดให้อยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือก
๒๐. ถาม เมื่อจัดทำบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกเสร็จแล้ว ต้องจัดทำประกาศด้วยหรือไม่
- ตอบ ให้จัดทำประกาศบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกให้ประธาน อ.ก.พ. ลงนาม และประกาศบัญชีรายชื่อไว้ในที่เปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกัน
๒๑. ถาม บัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกมีอายุกี่ปี
- ตอบ บัญชีมีอายุ ๒ ปี (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง (๕))
๒๒. ถาม กรณีที่บัญชีรายชื่อข้าราชการผู้ได้รับเลือกครบกำหนด ๒ ปี หรือจำนวนอนุกรรมการข้าราชการผู้ได้รับเลือกถูกใช้จนหมดบัญชีแล้ว เมื่อได้ดำเนินการจัดทำบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกอีกครั้ง บัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกในครั้งใหม่นี้จะมีอายุเท่าใด
- ตอบ บัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกดังกล่าวสามารถใช้แต่งตั้งผู้ได้รับเลือกเป็นอนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลงได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ อ.ก.พ. สามัญนั้น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ปี (ข้อ ๗ วรรคสาม)
๒๓. ถาม ในกรณีที่ข้าราชการลำดับที่ ๑ - ๖ ในบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกเพื่อเป็นอนุกรรมการได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการแล้ว เมื่ออนุกรรมการดังกล่าวว่างลง ๑ ตำแหน่งและผู้ได้รับเลือกในลำดับที่ ๗ เป็นผู้ไม่มีคุณสมบัติที่จะแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการผู้ได้รับเลือกได้ในขณะนั้น จึงได้แต่งตั้งลำดับที่ ๘ ก่อน ต่อมาหากมีตำแหน่งว่างลงอีก ๑ ตำแหน่งและผู้ได้รับเลือกลำดับที่ ๗ กลับมาเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะแต่งตั้งแล้ว จะสามารถย้อนกลับไปแต่งตั้งผู้ได้รับเลือกลำดับที่ ๗ นั้นได้หรือไม่ หรือต้องแต่งตั้งผู้ได้รับเลือกลำดับถัดไป
- ตอบ กรณีที่ข้าราชการผู้ได้รับเลือกในบัญชีลำดับที่ ๗ กลับมาเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการผู้ได้รับเลือกได้ หลังจากที่ได้แต่งตั้งข้าราชการผู้ได้รับเลือกลำดับที่ ๘ ไปแล้ว ต่อมาอนุกรรมการใน อ.ก.พ. ว่างลงอีก ๑ ตำแหน่ง ให้ประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งผู้ได้รับเลือกลำดับที่ ๗ ซึ่งมีคุณสมบัติที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. แทนตำแหน่งที่ว่าง
๒๔. ถาม ในการลงคะแนนเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนใน อ.ก.พ. จังหวัด ผู้มีสิทธิลงคะแนนจะต้องเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่ไม่สังกัดกระทรวงเดียวกันหรือไม่

ตอบ ตามมาตรา ๑๙ (๒) กำหนดว่าอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนใน อ.ก.พ. จังหวัด จะต้องเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรืออำนวยการ ซึ่งแต่ละคนต้องไม่สังกัดกระทรวงเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในขั้นตอนการลงคะแนนเลือกนั้น ผู้มีสิทธิลงคะแนนสามารถพิจารณาลงคะแนนให้กับบุคคลใด ๆ ที่ตนเห็นสมควรได้ตามจำนวนที่กำหนด โดยไม่ต้องคำนึงว่าบุคคลเหล่านั้นจะสังกัดกระทรวงเดียวกันหรือไม่ เนื่องจากเป็นคนละขั้นตอนกับการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก ซึ่งส่วนราชการจะต้องแต่งตั้งจากผู้ที่ได้รับเลือกที่ไม่สังกัดกระทรวงเดียวกัน

■ การสรรหาอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๒๕. ถาม องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ คือใครบ้าง
- ตอบ คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ประกอบด้วย (๑) ประธาน อ.ก.พ. สามัญ เป็นประธาน (๒) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง ใน อ.ก.พ. สามัญ นั้น ๆ และ (๓) อนุกรรมการข้าราชการพลเรือนที่ได้รับเลือกเป็น อ.ก.พ. สามัญ เป็นกรรมการ นอกจากนี้ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการนั้น ๆ เป็นเลขานุการ
๒๖. ถาม เลขานุการคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะตรวจสอบวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ทรงคุณวุฒิที่ผ่านการสรรหาและคัดเลือกได้อย่างไร
- ตอบ เลขานุการฯ ต้องประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิอย่างใกล้ชิดเพื่อขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อมูลประกอบการตรวจสอบวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว และเพื่อให้การตรวจสอบมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม เลขานุการฯ ต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒilingนามในหนังสือรับรองตนในการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ซึ่งกำหนดไว้ท้ายกฎ ก.พ. ฉบับนี้ ก่อนการเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวให้ได้รับการแต่งตั้ง (ข้อ ๙ วรรคสอง)
๒๗. ถาม ในกรณีตรวจสอบภายหลังพบว่า อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ มีวาระการดำรงตำแหน่งในเวลาเดียวกันเกินกว่า ๓ คณะ จะดำเนินการอย่างไร และจะมีผลกระทบต่อนิติหรือผลการพิจารณาของ อ.ก.พ. คณะนั้น ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วหรือไม่อย่างไร
- ตอบ ให้อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิลาออกจากคณะที่ได้รับการแต่งตั้งหลังสุด ซึ่งเป็นคณะที่เกินกว่าจำนวนที่กฎ ก.พ. ฉบับนี้กำหนด อันถือได้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวได้ขาดคุณสมบัติในขณะที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็น อ.ก.พ. สามัญ คณะนั้น แต่การลาออกดังกล่าวไม่มีผลกระทบ

ต่อมติหรือผลการพิจารณาของ อ.ก.พ. ที่ได้ดำเนินการไปแล้วแต่อย่างไร เนื่องจากเป็นไปตาม มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งกำหนดไว้ว่า ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองใด ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นเหตุให้ ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่

๒๘. ถาม ในกรณีที่ อ.ก.พ. สามัญ คณะเดิม ครบวาระการดำรงตำแหน่ง และยังมีได้แต่งตั้ง อ.ก.พ. สามัญ คณะใหม่ อ.ก.พ. สามัญ คณะเดิมยังปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้หรือไม่
- ตอบ ได้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้ง อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด คณะใหม่ แล้วแต่กรณี (ข้อ ๑๑)
๒๙. ถาม ในวันประชุมเพื่อคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ จะสามารถเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมได้อีกหรือไม่ (กรณีได้รับความยินยอมจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว)
- ตอบ ได้ แต่ต้องมีประวัติและผลงานโดยย่อของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ทรงคุณวุฒินำเสนอด้วย
๓๐. ถาม ผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิไม่ได้คัดเลือกเพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ จะสามารถขึ้นบัญชีไว้เป็นเวลา ๒ ปี ด้วยใช่หรือไม่
- ตอบ ไม่ใช่ เนื่องจากกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือน เพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไม่ได้กำหนดให้มีการขึ้นบัญชีผู้ทรงคุณวุฒิ ไว้แต่อย่างใด ซึ่งแตกต่างจากกรณีการคัดเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนที่ได้รับเลือก ที่สามารถนำรายชื่อข้าราชการพลเรือนที่ได้รับคะแนนในลำดับถัดไปซึ่งไม่ได้รับการคัดเลือกให้ ดำรงตำแหน่ง อ.ก.พ. ในครั้งแรกขึ้นบัญชีไว้เป็นเวลา ๒ ปี
๓๑. ถาม ตามมาตรา ๑๕ (๑) และมาตรา ๑๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งต้องไม่เป็นข้าราชการในกระทรวงหรือกรม นั้น หมายถึง ข้าราชการประเภทใดบ้าง
- ตอบ หมายถึง อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรม จะต้องไม่เป็น ข้าราชการทุกประเภทในกระทรวงหรือกรม นั้น เช่น กรณี อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ

๓๒. **ถาม** ส่วนราชการจะสามารถแต่งตั้งพนักงานราชการให้ดำรงตำแหน่งเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ได้หรือไม่
- ตอบ** แม้ว่ามาตรา ๑๕ (๑) มาตรา ๑๗ (๑) และมาตรา ๑๙ (๑) แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะห้ามเฉพาะการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้ที่เป็นข้าราชการในส่วนราชการนั้นเท่านั้น โดยมีได้ห้ามไปถึงพนักงานราชการด้วย อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบว่า การแต่งตั้งพนักงานราชการซึ่งเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ดำรงตำแหน่งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ เป็นกรณีไม่เหมาะสมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลภายนอก ส่วนราชการ เพื่อมิให้อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของหัวหน้าส่วนราชการ ดังนั้น ส่วนราชการต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลภายนอก ส่วนราชการต่อไป (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๑๔๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ (ภาคผนวก ๓))
๓๓. **ถาม** ตามมาตรา ๑๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งต้องไม่เป็นข้าราชการพลเรือนในจังหวัดนั้น หมายถึงข้าราชการประเภทใดบ้าง
- ตอบ** หมายถึง อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. จังหวัด จะต้องไม่เป็นข้าราชการพลเรือนในจังหวัดนั้น แต่อาจเป็นข้าราชการประเภทอื่นได้ เช่น ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ ข้าราชการตำรวจ รวมทั้งเป็นข้าราชการพลเรือนที่สังกัดส่วนกลางแต่ไปปฏิบัติงานในจังหวัดนั้น โดยมีได้อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด
๓๔. **ถาม** หากผู้ใดเคยเป็นข้าราชการในกรมนั้นมาก่อนแต่เกษียณอายุราชการไปแล้ว หรือได้โอนไปสังกัดส่วนราชการอื่นแล้ว จะถือว่าผู้นั้นมีคุณสมบัติในการเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือไม่
- ตอบ** ถือว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติในการเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้ เนื่องจากมิได้เป็นข้าราชการในกรมนั้นแล้ว
๓๕. **ถาม** บัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้มาอย่างไร
- ตอบ** ได้มาจากรายชื่อที่กรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านเป็นผู้เสนอ ซึ่งในทางปฏิบัติเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิอาจเป็นผู้รวบรวมรายชื่อให้แก่คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเสนอชื่อผู้ที่เห็นว่าเหมาะสมจะปฏิบัติหน้าที่เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้

๓๖. ถาม อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญจะต้องแต่งตั้งให้มีครบทั้งสามด้าน ใช่หรือไม่
 ตอบ ใช่ ทั้งนี้ อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคนใดคนหนึ่งอาจเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมากกว่าหนึ่งด้านก็ได้ หากผู้นั้นเป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในแต่ละด้านนั้น ๆ แต่จะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย ๒ คน
๓๗. ถาม ในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิคนใดคนหนึ่งได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในหลายด้าน จะจัดให้ผู้นั้นอยู่ในบัญชีรายชื่อด้านใด
 ตอบ ส่วนราชการต้องจัดให้ผู้นั้นอยู่ในบัญชีรายชื่อทุกด้านที่ได้รับการเสนอชื่อ
๓๘. ถาม คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิสามารถคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในจำนวนที่ต่ำกว่าหรือมากกว่าจำนวนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. สามัญกำหนดได้หรือไม่
 ตอบ ไม่ได้ เนื่องจากกฎ ก.พ. กำหนดให้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้ตามจำนวนที่ อ.ก.พ. โดยตำแหน่งกำหนดไว้
๓๙. ถาม ในกรณีคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือก พิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อแล้ว ได้ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ครบจำนวนหรือไม่ครบด้าน จะต้องดำเนินการอย่างไร
 ตอบ ต้องให้คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกแต่ละคนเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิไปยังเลขาธิการอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้มีการพิจารณาคัดเลือกใหม่ ทั้งนี้ เฉพาะจำนวนที่ไม่ครบหรือด้านที่ไม่ครบ โดยนำหลักเกณฑ์และวิธีการในข้อ ๙ วรรคหนึ่ง (๑) – (๓) ของกฎ ก พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาใช้บังคับ

■ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง

๔๐. ถาม การเลือกอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างลงก่อนครบกำหนดตามวาระ ในการลงคะแนนเลือกครั้งใหม่ จะต้องเลือกข้าราชการพลเรือนตามจำนวนที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งกำหนดไว้ หรือเลือกตามจำนวนตำแหน่งที่ว่างลง
 ตอบ การเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างลงก่อนครบกำหนดตามวาระ ต้องเลือกตามจำนวนอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญที่ว่างลงเท่านั้น และอนุกรรมการที่ได้รับเลือกจะมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน
๔๑. ถาม หากอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนใน อ.ก.พ. สามัญ พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ จะต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ ให้ประธาน อ.ก.พ. สามัญ แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนจากบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้ได้รับเลือก ซึ่งขึ้นบัญชีไว้ที่ได้คะแนนสูงตามลำดับ และเป็นผู้ซึ่งมีคุณสมบัติรวมทั้งไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่กฎหมายกำหนด เป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญนั้น ๆ แทนผู้ที่พ้นจากตำแหน่งก่อน ครบวาระ โดยจะต้องแต่งตั้งอนุกรรมการใหม่แทนภายใน ๓๐ วัน แต่หากวาระของ อ.ก.พ. สามัญเหลือไม่ถึง ๑๘๐ วัน ประธาน อ.ก.พ. จะไม่แต่งตั้งอนุกรรมการแทนก็ได้ (ข้อ ๑๕)

๔๒. ถาม ในกรณีที่ต้องตั้งอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกใน อ.ก.พ. จังหวัด แทนผู้ที่พ้น จากตำแหน่งก่อนครบวาระ แต่ปรากฏว่าข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกที่ขึ้นบัญชีไว้ใน ลำดับถัดไปอยู่ในสังกัดกระทรวงเดียวกันกับอนุกรรมการผู้ได้รับเลือกที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ ส่วนราชการจะต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ ให้แต่งตั้งอนุกรรมการท่านใหม่จากบัญชีลำดับถัดไปที่ไม่อยู่ในกระทรวงเดียวกันกับอนุกรรมการ ผู้ได้รับเลือกที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่

๔๓. ถาม หากปรากฏในภายหลังว่าข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือก เหลือไม่ครบตามจำนวน ที่อนุกรรมการโดยตำแหน่งกำหนดไว้ จะมีผลทำให้องค์ประกอบของ อ.ก.พ. สามัญ ไม่สมบูรณ์หรือไม่ และจะสามารถประชุมหรือดำเนินการใดตามอำนาจหน้าที่ในระหว่างนี้ ได้หรือไม่

ตอบ เมื่อ อ.ก.พ. สามัญ ได้รับการแต่งตั้งครบองค์ประกอบตามกฎหมายไปแล้ว ต่อมาเมื่ออนุกรรมการ ที่มาจากข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกบางรายพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หากยังมี อนุกรรมการข้าราชการพลเรือนเหลืออยู่ ย่อมถือว่าไม่กระทบองค์ประกอบของ อ.ก.พ. สามัญ อ.ก.พ. สามัญชุดดังกล่าวสามารถประชุมหรือดำเนินการใดตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้ตามปกติ

๔๔. ถาม การลาออกจากการเป็นอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกและอนุกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิต้องได้รับอนุญาตจากประธาน อ.ก.พ. หรือไม่ และจะถือว่าอนุกรรมการ ที่ลาออกนั้น พ้นจากการเป็น อ.ก.พ. เมื่อใด

ตอบ การลาออกของอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกและอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากประธาน อ.ก.พ. และประธาน อ.ก.พ. ไม่อาจยับยั้งหรือพิจารณา ไม่อนุญาตให้ลาออกได้ โดยการลาออกนั้นจะมีผลเป็นการพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ขอลาออก

■ การประชุมของ อ.ก.พ. สามัญ

๔๕. ถาม การดำเนินการประชุมของ อ.ก.พ. สามัญ จะต้องทำอย่างไรบ้าง

ตอบ ต้องดำเนินการตามบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ซึ่งนำมาใช้บังคับแก่การประชุม อ.ก.พ. สามัญ

โดยอนุโลม ซึ่งจะต้องพิจารณาทั้งองค์ประกอบ องค์ประชุม และการลงมติของคณะอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว

๔๖. ถาม การนัดประชุม อ.ก.พ. สามัญ ต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ การนัดประชุม อ.ก.พ. สามัญ จะต้องทำเป็นหนังสือ และแจ้งอนุกรรมการทุกคนทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าสามวัน ยกเว้นกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน อาจแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ก็ได้ (มาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙)

๔๗. ถาม ในการประชุมกรณีที่ประธาน อ.ก.พ. ไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ผู้ใด จะทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุม ต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ รองประธาน อ.ก.พ. จะทำหน้าที่ประธานในการประชุมแทน แต่ถ้าในการประชุมไม่มี รองประธาน อ.ก.พ. หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อนุกรรมการที่มาประชุมเลือก อนุกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน (มาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙)

๔๘. ถาม รูปแบบการลงมติของที่ประชุม อ.ก.พ. สามัญ เป็นอย่างไร

ตอบ การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก อนุกรรมการคนหนึ่งมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน กรณีที่คะแนนเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

๔๙. ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ในฐานะประธาน อ.ก.พ. กระทรวง จะมอบอำนาจให้รัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงหรือบุคคลอื่น ทำหน้าที่ประธาน อ.ก.พ. กระทรวง แทนได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ สามารถมอบอำนาจได้ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ กล่าวคือ ให้ดำเนินการมอบหมายเป็นหนังสือ โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อหรือตำแหน่ง ของผู้มอบอำนาจ ชื่อหรือตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจ รวมทั้งระบุอำนาจที่มอบไว้ด้วย นอกจากนี้ อาจกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของผู้รับมอบอำนาจในการใช้อำนาจดังกล่าว ด้วยก็ได้ เช่น อาจมอบอำนาจเป็นรายครั้งหรือเป็นการถาวร

ภาคผนวก ๑

กฎ ก.พ.

ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือน
เพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ
พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๕) และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี จึงออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๕๒

(๒) กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

(๓) กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๓ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎ ก.พ. นี้ ให้ ก.พ. พิจารณาวินิจฉัยคำวินิจฉัยของ ก.พ. ให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวด ๑

การกำหนดจำนวน การสรรหา และการเลือก อ.ก.พ. สามัญ

ส่วนที่ ๑

การกำหนดจำนวนอนุกรรมการ

ข้อ ๔ ให้อนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด เป็นผู้พิจารณากำหนดจำนวนอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๗ (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๙ (๑) และ (๒) โดยให้มีจำนวน ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๕ (๑) มาตรา ๑๗ (๑) และมาตรา ๑๙ (๑) ไม่น้อยกว่าสองคน แต่ไม่เกินสามคน

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๕ (๒) ไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินห้าคน และจำนวนข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๗ (๒) และมาตรา ๑๙ (๒) ไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินหกคน

ส่วนที่ ๒

การเลือกข้าราชการพลเรือน

ข้อ ๕ ให้ส่วนราชการที่มี อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด จัดทำบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๕ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) หรือมาตรา ๑๙ (๒) ทั้งนี้ หัวหน้าส่วนราชการนั้น ๆ จะมอบให้หน่วยงานใดในสังกัดเป็นผู้จัดทำก็ได้

กรณีมีจำนวนรายชื่อข้าราชการพลเรือนในบัญชีตามวรรคหนึ่งไม่เกินจำนวนที่อนุกรรมการ โดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. สามัญนั้น ๆ กำหนดตามข้อ ๔ (๒) ให้ผู้มีชื่อดังกล่าวเป็นผู้ได้รับเลือก เป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัดต่อไป

กรณีมีจำนวนรายชื่อข้าราชการพลเรือนในบัญชีตามวรรคหนึ่งเกินกว่าจำนวนที่อนุกรรมการ โดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. สามัญนั้น ๆ กำหนดตามข้อ ๔ (๒) ให้ส่วนราชการจัดให้มีการเลือก ข้าราชการพลเรือนเพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญนั้น ๆ โดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามข้อ ๖

ข้อ ๖ การเลือกข้าราชการพลเรือนเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด ให้ส่วนราชการนั้น ๆ จัดให้มีการดำเนินการตามความเหมาะสมของส่วนราชการ โดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) การลงคะแนน ณ สถานที่ที่กำหนด
- (๒) การลงคะแนนผ่านทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
- (๓) การลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์
- (๔) วิธีอื่นใดที่ ก.พ. กำหนด

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์การเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการตามข้อ ๕ วรรคสาม ส่วนราชการต้องดำเนินการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) ประกาศวิธีการเลือกบุคคลตามข้อ ๖ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการ
- (๒) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง
- (๓) แจ้งให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนทราบถึงกำหนดการ วิธีการเลือก และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ ได้รับเลือก ตามข้อ ๕

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อตรวจนับคะแนน ประกอบด้วย ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการพิเศษ จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน การตรวจนับคะแนนให้กระทำโดยเปิดเผย และต้องมีกรรมการอยู่พร้อมกันไม่น้อยกว่าสามคน

(๕) ให้ขึ้นบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นเวลาสองปี

(๖) ให้ผู้ได้รับเลือกตามบัญชีรายชื่อใน (๕) ที่ได้คะแนนสูงตามลำดับและมีคุณสมบัติที่จะแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด เป็นผู้ได้รับเลือกเพื่อเสนอประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญนั้น ๆ ต่อไป แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินจำนวนที่กำหนดในข้อ ๔ (๒)

(๗) ในกรณีที่อนุกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตาม (๖) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดตามวาระ และจะต้องแต่งตั้งอนุกรรมการแทน ให้ประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนจากบัญชีรายชื่อตาม (๕) ที่ได้คะแนนสูงตามลำดับ และมีคุณสมบัติที่จะแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญประจำส่วนราชการนั้น ๆ แทนต่อไป

ในการตรวจนับคะแนนตาม (๔) ให้คณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือก โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ในกรณีที่มิได้คะแนนเท่ากัน ให้หัวหน้าส่วนราชการจับสลากชื่อผู้ได้คะแนนเท่ากันนั้นต่อหน้าคณะกรรมการเพื่อเรียงลำดับที่ในบัญชีรายชื่อดังกล่าว โดยมีกรรมการไม่น้อยกว่าสามคนลงลายมือชื่อรับรอง

กรณีไม่มีรายชื่อผู้ได้รับเลือกซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนเหลืออยู่ในบัญชีรายชื่อดังกล่าวแล้ว หรือบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกครบกำหนดสองปีตาม (๕) แล้ว ให้ดำเนินการเลือกใหม่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในวรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๗) โดยอนุโลม โดยให้บัญชีที่จัดทำขึ้นใหม่มีอายุเท่ากับวาระของ อ.ก.พ. ที่เหลืออยู่

ส่วนที่ ๓

การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ ๘ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ตามมาตรา ๑๕ (๑) มาตรา ๑๗ (๑) หรือมาตรา ๑๙ (๑) เพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญต่าง ๆ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วย ประธาน อ.ก.พ. กระทรวง เป็นประธาน อนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. กระทรวง และข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง ตามข้อ ๕ วรรคสอง หรือข้อ ๗ เป็นกรรมการ และให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของกระทรวงเป็นเลขานุการ

(๒) คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วย ประธาน อ.ก.พ. กรม เป็นประธาน อนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. กรม และข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กรม ตามข้อ ๕ วรรคสอง หรือข้อ ๗ เป็นกรรมการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรมเป็นเลขานุการ

(๓) คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วย ประธาน อ.ก.พ. จังหวัด เป็นประธาน อนุกรรมการโดยตำแหน่งใน อ.ก.พ. จังหวัด และข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. จังหวัด ตามข้อ ๕ วรรคสอง หรือข้อ ๗ เป็นกรรมการ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของจังหวัดเป็นเลขานุการ

ข้อ ๘ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญต่าง ๆ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหาร และการจัดการ และด้านกฎหมาย ไปยังเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิของ อ.ก.พ. สามัญ นั้น ๆ ภายในระยะเวลาที่ส่วนราชการกำหนด โดยจะเสนอชื่อผู้ใดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหลายด้านก็ได้

(๒) ให้เลขานุการคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการเสนอชื่อตาม (๑) พร้อมทั้งประวัติและผลงานโดยย่อ แยกเป็นรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้าน ซึ่งแสดงถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ การไม่เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.พ. และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ (๑) มาตรา ๑๗ (๑) หรือมาตรา ๑๙ (๑) ในกรณีที่ผู้ใดได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหลายด้าน ให้ระบุชื่อผู้นั้นไว้ทุกด้าน แล้วเสนอบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ในกรณีนี้ บัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวจะมีจำนวนมากกว่าจำนวนที่จะได้รับแต่งตั้งก็ได้

(๓) ให้คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อตาม (๒) โดยพิจารณาเลือกผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์สูง มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเป็นที่ยอมรับของบุคคลในด้านนั้น ๆ และเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง

(๔) ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อแล้ว ได้ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ครบจำนวนหรือไม่ครบด้าน ให้คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิไปยังเลขานุการอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้มีการพิจารณาใหม่ ทั้งนี้ เฉพาะจำนวนที่ไม่ครบหรือด้านที่ไม่ครบ โดยนำหลักเกณฑ์และวิธีการใน (๑) ถึง (๓) มาใช้บังคับ

(๕) ในกรณีที่อนุกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านใดใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด พ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดตามวาระ และจะต้องแต่งตั้งอนุกรรมการแทน ให้ดำเนินการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้นใหม่ โดยนำหลักเกณฑ์และวิธีการใน (๑) ถึง (๔) มาใช้บังคับ

ในการดำเนินการตาม (๓) ให้คณะกรรมการสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้ไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ (๑) โดยจะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิครบในทุก ๆ ด้าน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งจะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสองด้านก็ได้ แล้วนำรายชื่อเสนอประธาน อ.ก.พ. สามัญ เพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี และการเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวจะต้องได้รับการยินยอมจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อน โดยผู้ทรงคุณวุฒิต้องรับรองคุณสมบัติตามหนังสือรับรองตนที่กำหนดในแบบท้ายกฎ ก.พ. นี้

ข้อ ๑๐ ให้ส่วนราชการนำรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกตามข้อ ๕ วรรคสอง หรือข้อ ๗ และรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการสรรหาตามข้อ ๙ เสนอประธาน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อแต่งตั้งต่อไป

หมวด ๒

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๑ ให้อนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง ให้อนุกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งอนุกรรมการใหม่

ให้อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ดำรงตำแหน่งตามวาระติดต่อกันในคณะเดิม ได้ไม่เกินสองวาระ และให้ดำรงตำแหน่งในเวลาเดียวกันได้ไม่เกินจำนวนสามคณะ

ข้อ ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้อนุกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนที่ได้รับแต่งตั้งใน อ.ก.พ. สามัญ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

(๔) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๕) เป็นผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการเพราะกระทำความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๖) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๗) พ้นจากตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงในกระทรวงตามมาตรา ๑๕ (๒) หรือตำแหน่งประเภทบริหารหรืออำนวยการในกรมตามมาตรา ๑๗ (๒) หรือประเภทบริหารหรืออำนวยการ ซึ่งกระทรวงหรือกรมแต่งตั้งให้ไปประจำจังหวัดนั้นตามมาตรา ๑๙ (๒)

ข้อ ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

(๔) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหาร พรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๕) เป็นผู้ถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำความผิดวินัยตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๖) เป็นผู้ถูกลงโทษให้ออกจากหน่วยงานของเอกชน

(๗) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๘) ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.พ.

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่อนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญนั้น ๆ พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการเลือกข้าราชการพลเรือนและสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญนั้น ๆ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่อนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญนั้น ๆ พ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนด ตามวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งอนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลงภายในสามสิบวัน ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๐ โดยอนุโลม

อนุกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระของอนุกรรมการดังกล่าวเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ประธาน อ.ก.พ. จะพิจารณาไม่แต่งตั้งอนุกรรมการแทนก็ได้

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่กระทรวง กรม หรือจังหวัดใด ไม่อาจมีจำนวนอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด ตามที่กำหนดในข้อ ๔ ได้ ให้กระทรวง กรม หรือจังหวัดนั้น ๆ เสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาอนุมัติให้กำหนดจำนวนอนุกรรมการเป็นกรณีพิเศษ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๗ การดำเนินการเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือก ข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ได้ดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จอยู่ในวันก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามกฎ ก.พ. ดังกล่าวนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ ส่วนระยะเวลาการขึ้นบัญชีให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. นี้

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่ได้ดำเนินการแต่งตั้งอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วเสร็จก่อนกฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ ให้อนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ ทั้งนี้ สำหรับรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกซึ่งได้ขึ้นบัญชีไว้แล้ว ให้ระยะเวลาการขึ้นบัญชีดังกล่าวเป็นไปตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือก ข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

หนังสือรับรองตน

ในการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ
ตามข้อ ๙ วรรคสอง ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือน
เพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ พ.ศ. ๒๕๖๖

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ) นามสกุล อายุ ปี
ตำแหน่ง.....ที่อยู่ติดต่อได้
หมายเลขโทรศัพท์ e-mail ได้รับแจ้งจากส่วนราชการว่า
ได้ผ่านการสรรหาและคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ.

ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

ด้านการบริหารและการจัดการ

ด้านกฎหมาย

ข้าพเจ้าขอรับรองคุณสมบัติของตนตามกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ว่า

ไม่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.พ.

ไม่ดำรงตำแหน่งเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ในเวลาเดียวกันเกิน ๓ คณะ

ไม่ดำรงตำแหน่งเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. คณะเดิม ติดต่อกันเกิน ๒ วาระ

ในการนี้ ข้าพเจ้ายินยอมให้เสนอชื่อข้าพเจ้าเพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ.
..... โดยขอรับรองว่า ได้แจ้งข้อมูลข้างต้นอย่างครบถ้วนและถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทุกประการ

อนึ่ง ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ข้าพเจ้า

ยินยอมให้...(ชื่อส่วนราชการ)... ตรวจสอบ เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับระบุไว้
ในหนังสือฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการสรรหาและแต่งตั้งบุคคลเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. ดังกล่าว

ยินยอมให้มีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้าในฐานะข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิ
ของสำนักงาน ก.พ. เพื่อเป็นคลังข้อมูลกลางของส่วนราชการต่าง ๆ สำหรับการสรรหาอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ใน อ.ก.พ. สามัญ

ลงชื่อ

(.....)

วันที่/...../.....

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.พ. ฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรปรับปรุงกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือนเพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ ให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งให้นำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการเลือกข้าราชการพลเรือนได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.พ. นี้

ภาคผนวก ๒

กฎ ก.พ.

ว่าด้วยคณะกรรมการสามัญประจำศูนย์อำนวยการบริหาร
จังหวัดชายแดนภาคใต้
พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๕) และมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ก.พ. โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี จึงออกกฎ ก.พ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้มีคณะกรรมการสามัญประจำศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. ศอ.บต.”

ข้อ ๒ อ.ก.พ. ศอ.บต. ประกอบด้วยเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นประธาน รองเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้มอบหมายหนึ่งคน เป็นรองประธาน และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. ศอ.บต. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้รับการสรรหาจำนวนไม่เกินสามคน

(๒) ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการในศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่เกินหกคน

ให้ อ.ก.พ. ศอ.บต. ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

ข้อ ๓ ให้ อ.ก.พ. ศอ.บต. มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ อ.ก.พ. กรม ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. กระทรวงตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. ศอ.บต. ด้วย แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ อ.ก.พ. กระทรวง ให้มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

ข้อ ๔ ให้นำกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือน เพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ มาใช้ในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิและการเลือกข้าราชการพลเรือน เพื่อเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.พ. ศอ.บต. ตามกฎ ก.พ. นี้ โดยอนุโลม

ข้อ ๕ ในวาระเริ่มแรก หากมีกรณีใดที่ไม่อาจดำเนินการตามกฎ ก.พ. นี้ได้ การจะดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ยงยุทธ วิชัยดิษฐ

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

นายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.พ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ บัญญัติให้มีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรียกโดยย่อว่า “ศอ.บต.” เป็นส่วนราชการรูปแบบเฉพาะที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี การบริหารราชการของ ศอ.บต. ถ้ามิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้หรือคณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และมาตรา ๑๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้มีคณะกรรมการสามัญประจำส่วนราชการอื่นนอกจากกระทรวง กรม และจังหวัด และวรรคสองบัญญัติให้การเรียกชื่อ องค์กรประกอบ และอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. ตาม (๔) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ก.พ. เห็นสมควรกำหนดให้มีคณะกรรมการสามัญประจำศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. ศอ.บต. และกำหนดองค์กรประกอบ และอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. คณะนี้ จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.พ. นี้

ภาคผนวก ๓

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๖๔๕

สำเนา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง การแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๑๒.๓/๕๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๑๒๔
ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

ด้วยสำนักงาน ก.พ. ได้เสนอเรื่อง การแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ไปเพื่อดำเนินการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ลงมติเห็นชอบ ตามมติคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่ว่า “การที่อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ เป็นพนักงานราชการในหน่วยงานนั้น เป็นกรณีไม่เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากพนักงานราชการเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของหัวหน้าส่วนราชการ ดังนั้น การแต่งตั้งพนักงานราชการในหน่วยงานนั้น เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ จึงเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม ส่วนราชการจึงต้องดำเนินการเพื่อให้การแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ที่ต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลภายนอกส่วนราชการต่อไป” ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป/
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนาศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๒๒ (ศุทธิณี) ๑๕๓๑ (บุษกร)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th (บุษกร/อริศรา)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dcab@soc.go.th

หมายเหตุ อัยการสูงสุด : จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
รอง-นรม., รัฐ-นร. : จึงเรียนยืนยันมา
กระทรวง : จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป
องค์กรอิสระ : จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
กรม : จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๐๑๒.๓/๕๗

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง การแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงาน ก.พ. ขอเสนอ เรื่อง การแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยที่เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการสำนักงาน ก.พ. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาวินิจฉัยปัญหากรณีมีส่วนราชการบางแห่งได้แต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม และว่าจ้างบุคคลดังกล่าวเป็นพนักงานราชการในสังกัดแล้ว เห็นว่า เจตนารมณ์ของกฎหมายต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลภายนอก เพื่อให้เกิดความเป็นกลางและถ่วงดุลอำนาจกับอนุกรรมการที่เป็นบุคคลภายในส่วนราชการ แต่เนื่องจากพนักงานราชการเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของหัวหน้าส่วนราชการ ดังนั้น การแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม และว่าจ้างบุคคลนั้นเป็นพนักงานราชการในสังกัด จึงเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ ก.พ. จึงมีมติให้สำนักงาน ก.พ. นำประเด็นดังกล่าวไปพิจารณาแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนให้มีความชัดเจนและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป โดยในระหว่างที่แก้ไขกฎหมายให้นำกรณีวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามนัยมาตรา ๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่มาตรา ๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ในการตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เป็นปัญหา มติของ ก.พ. ตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว

ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้มติ ก.พ. ที่ได้พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ มีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมาย จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ ส่วนราชการได้มีหนังสือถึงสำนักงาน ก.พ. ขอรื้อเกี่ยวกับการแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม สรุปลงความได้ว่า เนื่องจากส่วนราชการได้มีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการบำนาญจำนวนสองรายเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม ต่อมาส่วนราชการได้มีคำสั่งจ้างบุคคลทั้งสองรายดังกล่าวเป็นพนักงานราชการพิเศษ กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญพิเศษ จึงมีประเด็นหารือว่า (๑) ตามมาตรา ๑๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า “ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกรม นั้น จำนวนไม่เกินสามคน” นิยามว่า “มิได้เป็นข้าราชการในกรม นั้น” หมายความว่ารวมถึงข้าราชการบำนาญและพนักงานราชการในสังกัดด้วยหรือไม่ (๒) หากบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการบำนาญและได้รับการจ้างเป็นพนักงานราชการพิเศษในสังกัด บุคคลดังกล่าวทั้งสองรายจะพ้นจากตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม หรือไม่ และ (๓) บุคคลดังกล่าวทั้งสองรายมีสิทธิรับเบี้ยประชุมกรรมการในแต่ละครั้งที่มีการประชุมหรือไม่

๓.๒ สำนักงาน ก.พ. ได้นำข้อหารือในประเด็นดังกล่าวเสนอต่อ อ.ก.พ. วิสามัญที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา รวม ๒ คณะ สำนักงาน ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อหารือในเรื่องดังกล่าวถือเป็นประเด็นที่มีความสำคัญซึ่งจะมีผลต่อแนวปฏิบัติของส่วนราชการเกี่ยวกับการแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ ทั้ง อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม และ อ.ก.พ. จังหวัด จึงได้นำข้อหารือดังกล่าวเสนอต่อ อ.ก.พ. วิสามัญที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา ดังนี้

๓.๒.๑ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ พิจารณาแล้ว มีความเห็นและมติสรุปได้ว่า เจตนารมณ์ในการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดคำว่า “มิได้เป็นข้าราชการในกรม” มีเจตนารมณ์ที่จะให้อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม เป็นบุคคลภายนอก เนื่องจากองค์ประกอบของ อ.ก.พ. กรม มีบุคคลภายในอยู่แล้วจำนวนหนึ่ง และการมีบุคคลภายนอกก็เพื่อถ่วงดุลให้เกิดความเป็นกลางและป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่ไปเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของ อ.ก.พ. สำหรับ “การเป็นพนักงานราชการ” แม้โดยถ้อยคำจะมีใช่ข้าราชการ แต่บุคคลดังกล่าวอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของหัวหน้าส่วนราชการ จึงพิจารณาได้ว่าพนักงานราชการทั้งสองรายดังกล่าวเป็นบุคคลภายในสังกัด ดังนั้น การแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม จึงไม่สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และโดยที่เรื่องนี้มีความสำคัญและอาจเกิดขึ้นในส่วนราชการอื่น รวมทั้งกรณีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญอื่น ได้แก่ อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. จังหวัด ซึ่งอาจมีข้อโต้แย้งตามตัวอักษรของข้อกฎหมาย จึงเห็นควรให้สำนักงาน ก.พ. นำประเด็นนี้ไปพิจารณาแก้ไข

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และมีหนังสือชักชวนความเข้าใจในเรื่องนี้แก่ทุกส่วนราชการเพื่อมิให้เกิดกรณีเช่นนี้อีก และนำเรื่องนี้เสนอ ก.พ. ต่อไป

๓.๒.๒ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า บทบัญญัติของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๗ (๑) ที่กำหนดให้ประธาน อ.ก.พ. กรม แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และมีได้เป็นข้าราชการในกรม นั้น ประกอบกับมาตรา ๔ ที่กำหนดว่า “ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณในกระทรวง กรม ฝ่ายพลเรือน เห็นว่า บทบัญญัติกำหนดนิยามข้าราชการ ไว้ชัดเจน การที่พนักงานราชการของส่วนราชการเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม ไม่ขัดต่อกฎหมาย ดังนั้น บุคคลทั้งสองรายจึงเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม และรับเบี้ยประชุมได้ แต่เมื่อพิจารณาตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลภายนอก เพื่อให้เกิดความเป็นกลางและถ่วงดุลอำนาจกับอนุกรรมการที่เป็นบุคคลภายในส่วนราชการ การที่อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นพนักงานราชการจึงเป็นกรณีไม่เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากพนักงานราชการเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของหัวหน้าส่วนราชการ ดังนั้น การแต่งตั้งพนักงานราชการในหน่วยงานนั้นเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม จึงเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ อ.ก.พ.ฯ จึงมีมติ ให้สำนักงาน ก.พ. นำประเด็นนี้ ไปพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนให้ชัดเจนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ในระหว่างที่แก้ไขกฎหมาย ให้นำกรณีวินิจฉัยปัญหานี้เสนอ ก.พ. และคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติและมีหนังสือเวียนแจ้งให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

๓.๓ ก.พ. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาวินิจฉัยปัญหาในกรณีดังกล่าวแล้ว มีมติเห็นชอบตามมติ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ (ตามข้อ ๓.๒.๒) ที่มีมติว่า พนักงานราชการทั้งสองรายเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม และรับเบี้ยประชุมได้ แต่เมื่อพิจารณาตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลภายนอก เพื่อให้เกิดความเป็นกลางและถ่วงดุลอำนาจกับอนุกรรมการที่เป็นบุคคลภายในส่วนราชการ การที่อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นพนักงานราชการจึงเป็นกรณีไม่เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากพนักงานราชการเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของหัวหน้าส่วนราชการ ดังนั้น การแต่งตั้งพนักงานราชการในหน่วยงานนั้นเป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กรม จึงเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม และให้สำนักงาน ก.พ. นำประเด็นนี้ ไปพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนให้ชัดเจนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ในระหว่างที่แก้ไขกฎหมาย ให้นำกรณีวินิจฉัยปัญหานี้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติและมีหนังสือเวียนแจ้งให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

๔. ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องไว้ ดังนี้
มาตรา ๘ (๖) ให้ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ในการตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เป็นปัญหา มติของ ก.พ. ตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. สามัญ” เพื่อเป็นองค์กรบริหารทรัพยากรบุคคลในส่วนราชการต่าง ๆ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสามัญประจำกระทรวง เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. กระทรวง” โดยออกนามกระทรวง

(๒) คณะกรรมการสามัญประจำกรม เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. กรม” โดยออกนามกรม

(๓) คณะกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. จังหวัด” โดยออกนามจังหวัด

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เป็นประธาน ปลัดกระทรวง เป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกระทรวงนั้น จำนวนไม่เกินสามคน

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๑๖ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยอธิบดี เป็นประธาน รองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมาย หนึ่งคน เป็นรองประธาน และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการและด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกรมนั้นจำนวนไม่เกินสามคน

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๑๗ อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายหนึ่งคน เป็นรองประธาน และอนุกรรมการ ซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในจังหวัดนั้น จำนวนไม่เกินสามคน

ฯลฯ

ฯลฯ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อให้การแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ (อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม และ อ.ก.พ. จังหวัด) ของส่วนราชการต่าง ๆ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ในระหว่างที่ยังไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. เห็นควรนำมติ ก.พ. (ตามข้อ ๓.๓) ที่ได้พิจารณาวินิจฉัย ปัญหากรณีการแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ แล้วว่า “การที่อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ เป็นพนักงานราชการในหน่วยงานนั้น เป็นกรณีไม่เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากพนักงาน ราชการเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของหัวหน้าส่วนราชการ ดังนั้น การแต่งตั้งพนักงานราชการในหน่วยงานนั้น เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ จึงเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม ส่วนราชการจึงต้องดำเนินการ เพื่อให้การแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. สามัญ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ที่ต้องการให้ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลภายนอกส่วนราชการต่อไป” เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามนัย มาตรา ๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้มีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมาย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมหลวงพัชรภากร เทวกุล)

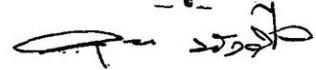
เลขาธิการ ก.พ.

สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๐๐๐ ต่อ ๘๘๔๔

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๘๖๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวบุษกร หวังวิไล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๒๘ มิ.ย. ๒๕๖๔

สำนักกฎหมาย สำนักงาน ก.พ.
๔๗/๑๑๑ ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทร. ๐ ๒๕๕๘๗ ๐๐๐๐

